

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Arkivsak:

Møtedato/tid: 29.11.2021 kl. 09:00

Møtested: Formannskapssalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Paul Ivar Stenstuen på telefon 900 39 065, eller e-post: paul.ivar.stenstuen@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim/Steinkjer, 23.11.2021

Inger Johanne Uthus (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Paul Ivar Stenstuen
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
38/21	Referatsaker
39/21	Orientering fra revisor vedrørende revisjonsstrategien for 2021
40/21	Kontrollutvalgets mandat og rolle
41/21	Revisors notat vedrørende bemanningsnormer
42/21	Kontrollutvalgets års- og møteplan for 2022
43/21	Eventuelt
44/21	Godkjenning av møteprotokoll

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

29.11.2021

Saknr

38/21

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/315 - 1

Forslag til vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg

Oppdatert prosjektplan - Vann og avløp
Bekymringsmelding til kontrollutvalget

1.

FORVALTNINGSREVISJON

Vann og avløp

PROSJEKTPLAN

Stjørdal kommune

Oktober 2021

FR 1190

1 SAMMENDRAG AV PROSJEKTPLAN

Problemstilling	Se s. 7
Kilder til kriterier	Se s. 7
Metode	Intervjuer og dokumentgjennomgang
Tidsplan	<ul style="list-style-type: none">• 300 timer• Leveres kontrollutvalgssekretær 15 juni 2022
Prosjektteam	Oppdragsansvarlig revisor: Eirik Gran Seim, eirik.seim@revisjonmidtnorge.no Prosjektmedarbeider: Marit Ingunn Holmvik Styringsgruppe: <ul style="list-style-type: none">• Johannes Nestvold• Arve Gausen
Uavhengighetserklæring	Ingen av de involverte revisorer vil få habilitetsproblemer ved gjennomføringen av prosjektet. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetserklæring er vedlagt prosjektplanen.
Kontaktperson Stjørdal kommune	Kommunedirektøren eller den som kommunedirektøren delegerer.

2 MANDAT

I dette kapittelet vil bestillingen bli utdypet og bakgrunnsinformasjon for prosjektet gjennomgått.

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Stjørdal bestilte i møte 29.07.2021 sak 4/21 en forvaltningsrevisjon med tema vann- og avløpstjenester. Det ble i møtet pekt på at det var interessant å fokusere på:

- Forsyningssikkerhet / driftsøkonomi
- Planlegges det, og prosjekteres det på en slik måte at kommunen kan sies å bygge, drifte og forvalte kostnadseffektivt?

Det påpekes videre at: "Det må legges vekt på en evaluering av kommunens ivaretagelse av forsynings- og leveranse sikkerhet og driftsøkonomi, både her og nå og i et lengre helhetlig tidsperspektiv. Herunder om dette er forankret i risiko- og sårbarhetsanalyser og i prognoser for demografiske endringer."

Kontrollutvalgssekretær opplyser til revisjonen at det er relevant å undersøke hvorvidt infrastrukturen for vann og avløp i kommunen er utformet på en måte som sikrer kostnadseffektiv drift over tid. Dette innebærer at kommunen bør gjøre avveininger vedrørende engangskostnaden ved oppføring av aktuelle infrastruktur, og hva det vil koste å drifte anleggene over tid. I noen tilfeller vil lave kostnader for infrastrukturen ikke nødvendigvis innebære kostnadseffektiv drift over et lengre tidsperspektiv.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

Kommunen startet i 2020 grunnarbeidene for et nytt vannbehandlingsanlegg i Lånke, med totalkostnad beregnet til 90 millioner kroner ifølge opplysninger som fremkommer i media. Anlegget er i dag ferdigstilt. Anlegget er etter sigende dimensjonert for å dekke kommunens vannbehov frem til 2060, hvor også prognoser for fremtidig befolkningsøkning er tatt med i beregningen. Anlegget er et såkalt kjemisk fellingsanlegg med kontinuerlig spylende filter, med kapasitet på 14 000 kubikkmeter pr døgn, mot en kapasitet på 7000 kubikkmeter vann i døgnet ved det opprinnelige anlegget¹².

¹ <https://s-n.no/anlegget-skal-dekke-kommunens-vannbehov-i-forti-ar/>

² Artikkel i Bladet 19.10.21

For øvrig har kommunen i dag kun én drikkevannskilde fra overflatevann, som er Lauvvatnet som ligger sør-øst for Stjørdal. Det er bestemt at det skal bygges en reservevannskilde for Lauvvatnet, ved Ausetvatnet nord-øst for Stjørdal med tidshorisont noen år frem i tid, for å gjøre drikkevannsforsyningen mindre sårbar ved uforutsette hendelser³.

På kommunens nettsider opplyses det for øvrig at kommunen drifter tre kommunale vannbehandlingsanlegg:

Hjelset vannbehandlingsanlegg er kommunens hovedanlegg og forsyner beboere i forsyningsområde sentrum og Lånke. Vannkilden er Lauvvatnet som ligger i Leksdal statsallmenning i Lånke.

Flora vannbehandlingsanlegg forsyner beboere i Flora. Vannkilden er to grunnvannsbrønner i fjell.

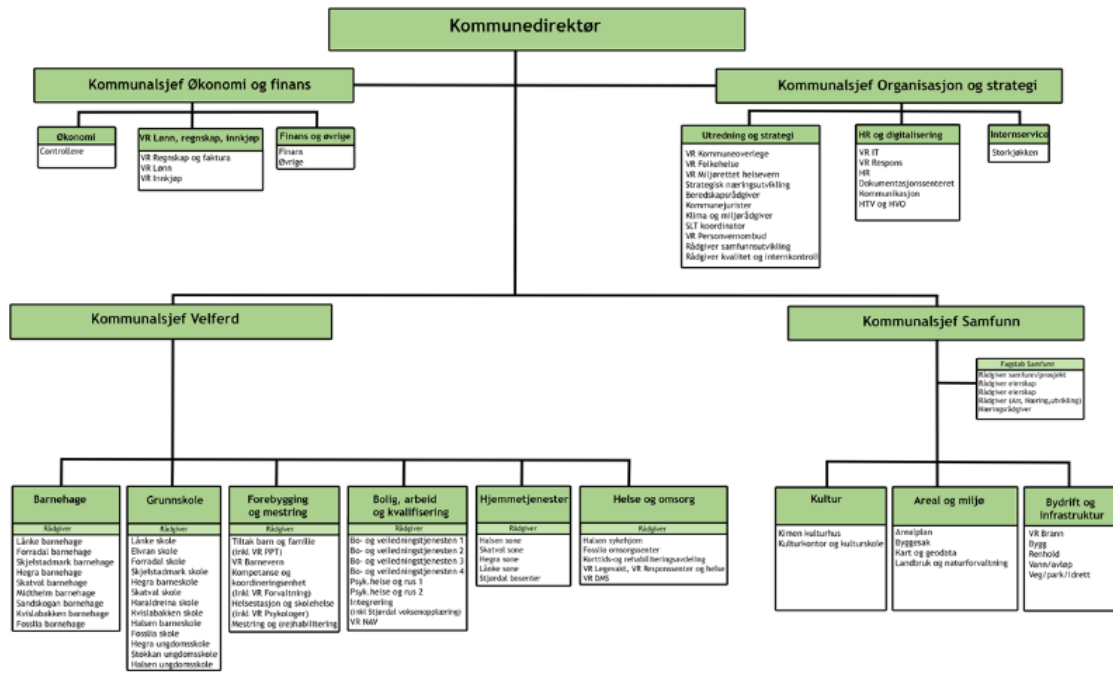
Moen vannbehandlingsanlegg forsyner beboere i Forradal. Vannkilden er to grunnvannsbrønner i fjell.

2.3 Kommunens organisering

Vann og avløpstjenester leveres av avdeling for bydrift og infrastruktur. Enhetsleder vann og avløp rapporterer til kommunalsjef samfunn, som igjen rapporterer til kommunedirektøren.

Se for øvrig vedlagte organisasjonskart.

³ <https://www.bladet.no/nyheter/i/y7jRdK/en-ulykke-her-kan-fa-store-konsekvenser>

Organisasjonskart Stjørdal kommune 2021

3 PROSJEKTDESIGN

3.1 Avgrensning

Forvaltningsrevisjonen omfatter ikke private vann- og avløpsverk i kommunen. Revisor ønsker å gjøre oppmerksom på at prosjektet omhandler et utvalg av lovområder og er ikke dekkende for alle lovkrav for disse tjenestene.

3.2 Problemstillinger

1. Er leveringssikkerheten for drikkevann og avløpstjenester i kommunen tilfredsstillende, og tilpasset aktuelle risikoer på området? Herunder blant annet:
 - a. Beredskapsplaner
 - b. Fysisk sikring av anlegg
 - c. Tilstand på distribusjonssystem
 - d. Nødvann utenom ordinært distribusjonssystem
2. Er kommunens kapasitet innen drikkevannvannforsyning samt avløpstjenester tilpasset demografiske framskrivinger i kommunen?
3. Er løpende drift av vann og avløpstjenester, samt bygging av tilhørende infrastruktur, gjort på en kostnadseffektiv måte?

3.3 Kilder til kriterier

- Forskrift om kommunal beredskapsplikt
- Forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften)
- Lov om kommuner og fylkeskommuner
- Lov om kommunale vass-og avløpsanlegg
- Mattilsynets veileder til drikkevannsforskriften
- EU's vanndirektiv

3.4 Metoder for innsamling av data

Intervju med kommunedirektøren, kommunalsjef samfunn, samt andre ansatte som jobber innen vann og avløp i kommunen.

Det vil bli gjort en dokumentgjennomgang i kommunens arkiver, samt eventuelt av saksfremlegg, møteprotokoller og andre relevante dokumenter. Det kan også være aktuelt å hente informasjon fra Mattilsynet samt Statsforvalteren i Trøndelag.

Steinkjer, 19.10.21

Eirik Gran Seim

Oppdragsansvarlig revisor

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no

Til Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Vi vil med dette rette en bekymring vedrørende praksis omkring lønnsfastsettelse til enhetsledere på kommunalområdet Velferd. Vi opplever at flere av våre ledermedlemmer ikke har fått avklart lønn før tiltredelse i stilling. Dette gjelder flere som har tiltrådt i stillinger i løpet av september måned og som fortsatt ikke har fått klarhet i årslønn, til tross for at arbeidsgiver i tilsetningsbrev opplyser at lønn skal være avklart i god tid før tiltredelse.

Til orientering så skjedde det samme for flere av de samme lederne i 2020. De fikk da endret delegert myndighet og lønnskapittel fra 1.januar 2020, og fikk fastsatt lønn først i november 2020.

Vi mener dette er en uforsvarlig og uetisk arbeidsgiverpolitikk og ber derfor kontrollutvalget om å undersøke saken nærmere.

På vegne av Fagforbundet, Norsk Sykepleierforbund og Norsk Fysioterapeutforbund.

Stjørdal 15.11.21

Rune Hyldmo
Hovedtillitsvalgt
Stjørdal kommune

Orientering fra revisor vedrørende revisjonsstrategien for 2021

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

29.11.2021

Saknr

39/21

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen**Arkivkode** FE - 216**Arkivsaknr** 21/196 - 4**Forslag til vedtak**

Kontrollutvalget tar den gitte informasjon til orientering.

Saksopplysninger

Revisor skal i samsvar med gjeldende revisjonsstandarder utarbeide en strategi og plan for sitt revisjonsoppdrag. Revisors strategi og plan for hvordan det enkelte revisjonsoppdrag skal løses er interne vurderinger og interne dokumenter hos revisor. Regnskapsrevisor vil presentere revisjonsstrategien for regnskapet 2021 i møtet. I forbindelse med dette vil regnskapsrevisor gi en orientering om:

- Regnskapsrevisors risiko og vesentlighetsvurdering, herunder om avveiningen mellom revisjonskostnad og risiko for uavdekkede feil i regnskapet.
- Regnskapsrevisors arbeidsmetodikk – hvordan velges områder og utvalg ut for nærmere kontroll
- Hva regnskapsrevisor vil fokusere på for regnskapet 2021 og hva vil regnskapsrevisor ikke prioritere
- Regnskapsrevisors kontroll med kommunens økonomiforvaltning – herunder kommunens etterlevelse av aktuelle lovregler og kommunale vedtak
- Regnskapsrevisors kontroll med kommunens IKT systemer
- Regnskapsrevisors tidsbruk mht. særattestasjoner mv.
- Regnskapsrevisors tidsbruk mht. rådgivning og veiledning av kommunen

Saksbehandlers vurdering

Revisjonsstrategien skal utarbeides på faglig grunnlag og vil ha sitt utgangspunkt i risiko og vesentlighetsvurderinger. Formålet med å utarbeide en revisjonsstrategi er primært å avdekke områder med risiko for feilrapportering, samt hvilke revisjonshandlinger som må gjennomføres for at revisor skal kunne avgi sin revisjonsberetning.

Kontrollutvalgets mandat og rolle

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

29.11.2021

Saknr

40/21

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen**Arkivkode** FE - 033**Arkivsaknr** 20/117 - 15**Forslag til vedtak**

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Vedlegg

veileder-til-forskrift-om-kontrollutvalg-og-revisjon

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har en særskilt stilling etter kommuneloven. Denne saken tar sikte på å gi en kort innføring om kontrollutvalgets mandat og rolle i forvaltningen.

Ordningen med kontrollutvalg ble lovfestet i 1992. Bakgrunnen for at kontrollutvalgene ble opprettet var at man ville sikre kommunene en egenkontroll basert på demokratiske prinsipper. Dette ble sett på som en del av det kommunale selvstyret og skulle også bidra til å redusere behovet for statlig tilsyn og kontroll.

I henhold til kommunelovens § 22-1 er det kommunestyret som har det øverste ansvaret for at det føres kontroll med den kommunale forvaltningen. Kommunestyret skal velge et eget kontrollutvalg som skal stå for den løpende kontroll på kommunestyrets vegne, jf. §23-1.

Kontrollutvalgets mandat

Kontrollutvalget er et lovpålagt organ etter kommuneloven § 23-1. Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontroll- og tilsynsorgan. Kontrollutvalget skal bidra til at kommunen ivaretar og gjennomfører sine oppgaver til det beste for innbyggerne i kommunen. Utvalget skal gjennom sitt arbeid bidra til tillit mellom innbyggerne og kommunen. Kontrollutvalget skal påse at kommunen leverer sine tjenester på en effektiv og målrettet måte i henhold til lov, forskrifter, statlige føringer og i tråd med kommunestyrets intensjoner og vedtak.

Departementet gir i sine merknader til forskriften (se vedlagte veileder) uttrykker bl.a. følgende:

«Kontrollutvalgets ansvar og myndighet følger av kommuneloven § 23-2. Den regulerer hva kontrollutvalget skal gjøre. Kontrollutvalget vil også kunne utføre annet kontrollarbeid, selv om det ikke følger som en skal-oppgave av loven.

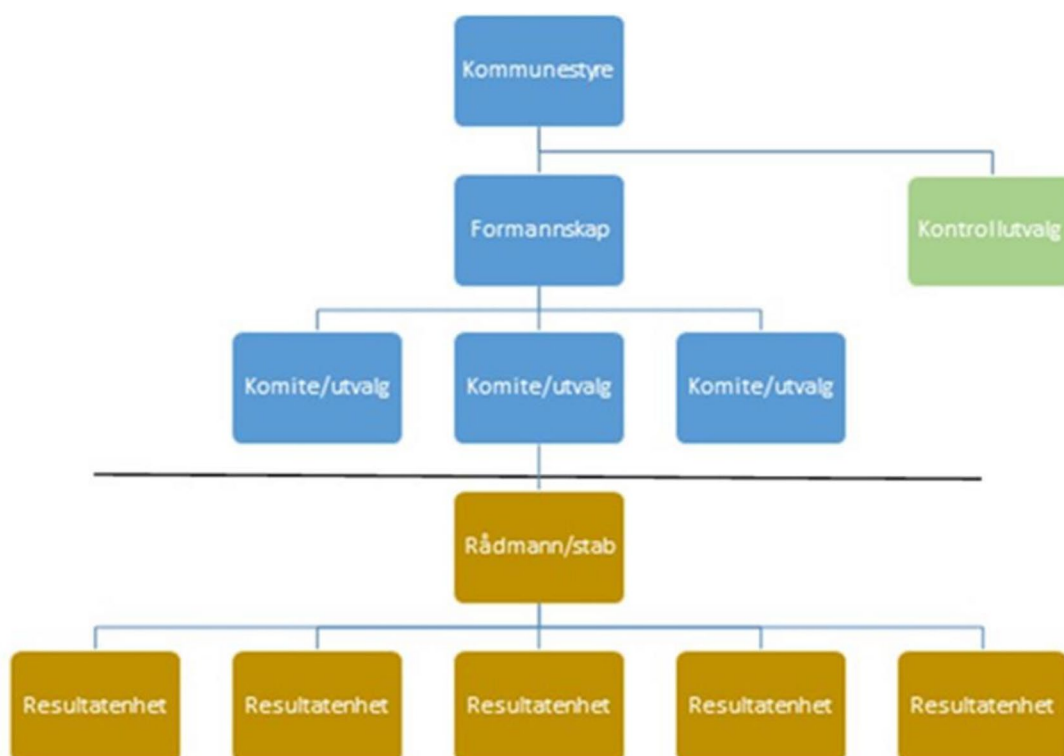
Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontrollorgan og dermed ikke underlagt andre organer i kommunen. Kontrollutvalgets kontrollansvar omfatter derfor ikke kommunestyret selv. Kontrollutvalget kan likevel uttale seg dersom kommunestyret for eksempel har truffet eller er i ferd med å treffe et vedtak som vil være ulovlig.

Forskriften § 1 presiserer kontrollutvalgets myndighet. Men heller ikke denne bestemmelsen kan leses som en uttømmende regulering av innholdet i kontrollutvalget myndighet. Første ledd viderefører kontrollutvalgsforskriften § 4 andre ledd. Det ligger ikke til kontrollutvalget å overprøve politiske prioriteringer eller å vurdere den politiske hensiktsmessigheten av vedtak som er truffet av folkevalgte organer eller andre kommunale organer.

Det presiseres likevel at kontrollutvalgets virksomhet vil kunne innebære for eksempel kritikk av vedtak truffet av folkevalgte organer eller virkninger av slike vedtak, og at dette ikke uten videre vil være i strid med denne bestemmelsen. For eksempel vil en forvaltningsrevisjon av kommunens praksis i behandlingen av byggesøknader kunne innebære en vurdering av hvordan et folkevalgt organ har behandlet disse søknadene (hvis det folkevalgte organet har fått delegert myndighet til å behandle disse søknadene). Dette vil ikke være å overprøve politiske prioriteringer i forskriftens forstand.»

Kontrollutvalgets rolle

Kontrollutvalgets forhold til de øvrige politiske organene og administrasjonen vises i figuren på neste side.

Figuren illustrerer at kontrollutvalget er uavhengig av den kommunale forvaltningen (i dag benyttes gjerne tittelen kommunedirektør). Utvalget utøver kontrollfunksjonen på vegne av kommunestyret, og er kun underlagt kommunestyret.

Kontrollutvalgets oppgaver

Kontrollutvalgets viktigste oppgave er å føre tilsyn med kommunedirektøren for å se til at kommunestyrets vedtak og intensjoner følges opp, og at kommunen drives i samsvar med lov, forskrift og kommunens egne retningslinjer. Utvalgets oppgaver er nærmere regulert i lovens kapittel 23, samt i forskrift om kontrollutvalg og gjennom rundskriv fra departementet.

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at disse oppgavene blir utført:

Finansiell revisjon, som innebærer å;

- bestille finansiell revisjon fra kommunens revisor,
- påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte,
- avgi uttalelse om årsregnskapet,
- påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.

Forvaltningsrevisjon, som er en form for evaluering av kommunens og kommunalt eide selskapers tjenesteproduksjon mv. Kontrollutvalget utreder behovet for, planlegger og bestiller forvaltningsrevisjoner. Utvalget rapporterer resultatene fra hver forvaltningsrevisjon til kommunestyret.

Eierskapskontroll, som innebærer å føre kontroll med med den eller de personer som er oppnevnt for å ivareta av kommunens interesser i selskaper den eier eller er medeier i. Utøves eierskap i henhold til kommunestyrets intensjoner, lovverket og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Andre undersøkelser mv.

Kontrollutvalget kan vedta å gjennomføre undersøkelser o.l. for å avklare et eller flere forhold. I helt spesielle tilfeller vil også granskning kunne være aktuelt.

Henvendelser til kontrollutvalget

Kontrollutvalget er ikke et klage- eller et varslingsorgan. Kontrollutvalget setter allikevel stor pris på alle henvendelser til utvalget da disse ofte gir svært nyttig informasjon om hvor skoen trykker i kommunen. Ved motakelse av henvendelser må utvalget vurdere hvorvidt henvendelsen faller innenfor utvalgets mandat og oppgaver, og hvorvidt den i så fall skal følges opp.

Innsynsrett mv.

Kontrollutvalget kan kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan også foreta de undersøkelser som det mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrollutvalgets kontrolltiltak.

Kontrollutvalget kan videre også kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll i selskaper er omfattet av §23-6.

Kontrollutvalgets medlemmer har for øvrig taushetsplikt vedrørende enhver opplysning underlagt lovpålagt taushetsplikt (skal reglene) de for kjennskap om.

Møte, talerett og møteplikt for andre enn de valgte medlemmer

Ordføren og revisor har møte og talerett i utvalgets møter etter loven. Kommunedirektøren på sin side har kun en plikt til å møte når han blir bedt om det for å svare på spørsmål.

For øvrig har kontrollutvalgets sekretær både rett og plikt til å møte.

Budsjett.

Kontrollutvalget skal ha tilgang til nødvendige ressurser for å fylle sin rolle. Det innebærer tilgang til de nødvendige økonomiske ressurser, samt bistand fra sitt eget sekretariat. Kontrollutvalget bestiller tjenester fra kommunens revisor, som står for den operative delen av kontrollarbeidet.

Kontrollutvalget skal årlig utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet.

Vurdering

Kontrollutvalgets kontroll er ikke avgrenset til økonomiske forhold. Kontrollutvalget skal også kontrollere at saksforberedelse og beslutningsprosess, både i administrasjonen og i de øvrige politiske organer, fungerer på en måte som garanterer oppfyllelse av fastsatte krav og ivaretagelse av grunnleggende rettsikkerhetshensyn overfor kommunens innbyggere og andre som måtte bli berørt av vedtakene.

Kontrollutvalget må fortløpende vurdere hvilke av de disponible verktøy som i de enkelte tilfeller vil gi en mest mulig hensiktsmessig og effektiv kontroll. Kontrollutvalget må dog påse at de oppgavene loven spesifikt nevner utføres i tilstrekkelig grad.

VEILEDER TIL KONTROLLUTVALGS- OG REVISJONSFORSKRIFTEN

Kommunal- og moderniseringsdepartementets merknader til forskrift 17. juni 2019 nr. 904
om kontrollutvalg og revisjon

H-2494

Mars 2021

Innhold

1. Om veilederen	2
2. Forskriften og merknader til bestemmelsene	2
2.1 Kapittel 1. Kontrollutvalgets og sekretariatets oppgaver mv.	2
2.2 Kapittel 2. Krav ved egen revisjon, valg og bytte av revisor og uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.....	8
2.3 Kapittel 3. Krav til revisor og revisors medarbeidere	14
2.4 Kapittel 4. Ikrafttredelse og opphevelser	17

1. Om veilederen

Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsatte 19. juni 2019 forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Den nye forskriften utfyller kommunelovens bestemmelser om kontrollutvalg og revisjon, som i det vesentlige er regulert i kapitlene 23 og 24.

Forskriften erstattet de nå opphevede Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner av 15. juni 2004 og Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner m.v. av 15. juni 2004.

Denne veilederen inneholder departementets merknader til de enkelte bestemmelsene i kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften.

Kommuneloven inneholder de fleste sentrale bestemmelsene om kontrollutvalget og revisjonen. Lovens bestemmelser er i liten grad gjentatt i den nye forskriften. For nærmere veiledning om lovens bestemmelser viser vi til lovens forarbeider: Kommunelovutvalgets utredning *NOU 2016: 4 Ny kommunelov*, Kommunal- og moderniseringsdepartementets lovforslag til Stortinget *Prop. 46 L (2017–2018)* og Kommunal- og forvaltningskomiteens innstilling til Stortinget i plenum *Innst. 369 L (2017– 2018)*.

2. Forskriften og merknader til bestemmelsene

2.1 Kapittel 1. Kontrollutvalgets og sekretariatets oppgaver mv.

§ 1. *Rammer for kontrollutvalgets myndighet*

Kontrollutvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer eller andre kommunale organer.

Merknad

Kontrollutvalgets ansvar og myndighet følger av kommuneloven § 23-2. Den regulerer hva kontrollutvalget skal gjøre. Kontrollutvalget vil også kunne utføre annet kontrollarbeid, selv om det ikke følger som en skal-oppgave av loven.

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontrollorgan og dermed ikke underlagt andre organer i kommunen. Kontrollutvalgets kontrollansvar omfatter derfor ikke kommunestyret selv. Kontrollutvalget kan likevel uttale seg dersom kommunestyret for eksempel har truffet eller er i ferd med å treffe et vedtak som vil være ulovlig.

Forskriften § 1 presiserer kontrollutvalgets myndighet. Men heller ikke denne bestemmelsen kan leses som en uttømmende regulering av innholdet i kontrollutvalget myndighet.

Første ledd viderefører kontrollutvalgsforskriften § 4 andre ledd. Det ligger ikke til kontrollutvalget å overprøve politiske prioriteringer eller å vurdere den politiske hensiktsmessigheten av vedtak som er truffet av folkevalgte organer eller andre kommunale organer.

Det presiseres likevel at kontrollutvalgets virksomhet vil kunne innebære for eksempel kritikk av vedtak truffet av folkevalgte organer eller virkninger av slike vedtak, og at dette ikke uten videre vil være i strid med denne bestemmelsen. For eksempel vil en forvaltningsrevisjon av kommunens praksis i behandlingen av byggesøknader kunne innebære en vurdering av hvordan et folkevalgt organ har behandlet disse søknadene (hvis det folkevalgte organet har fått delegert myndighet til å behandle disse søknadene). Dette vil ikke være å overprøve politiske prioriteringer i forskriftens forstand.

§ 2. Kontrollutvalgets rolle i fastsettelsen av budsjettet for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter [kommuneloven § 14-3](#) tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

Merknad

Bestemmelsen viderefører den tidligere kontrollutvalgsforskriften § 18 første ledd. Den gir kontrollutvalget rett og plikt til å utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. I uttrykket kontrollarbeidet inngår da utgifter til kontrollutvalget, kontrollutvalgssekretariatet og revisjonen. Kontrollutvalgets forslag skal følge innstillingen om årsbudsjett, som går fra formannskapet til kommunestyret eller fylkestinget. Som en del av sin helhetlige budsjettinnstilling, tar formannskapet selv stilling til hvordan det mener budsjettet for kontrollarbeidet bør være. Kontrollutvalgets budsjettforslag følger uendret saken. Det skal være klart og tydelig for kommunestyret hva kontrollutvalget har foreslått.

Henvisningen til kommuneloven § 14-3 tredje ledd sikrer at kontrollutvalgets forslag følger med innstillingen både i kommuner som er styrt etter formannskapsmodellen og kommuner som er styrt etter parlamentarismemodellen.

At forslaget skal følge innstillingen betyr også at kommunedirektøren ikke har adgang til å gjøre endringer i kontrollutvalgets forslag underveis i prosessen. Dette er også presisert i departementets tolkningsuttalelse i sak 20/2919-5. Her heter det at "[d]epartementet legger derfor til grunn at kommunedirektøren ikke kan endre eller redusere kontrollutvalgets budsjettforslag for kontrollarbeidet før det skal behandles i formannskapet."

I departementets tolkningsuttalelse i sak 20/2919-3 slås det fast at når kontrollutvalget oversender budsjettforslaget sitt, vil dette ikke være en rapportering om resultatene av sitt arbeid, jf. kommuneloven § 23-5 første punktum. Departementet legger derfor til grunn at § 23-5 ikke innebærer at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saker som gjelder budsjettforslag for kontrollarbeidet.

§ 3. Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- a) kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte**
- b) regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor**
- c) regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i [kapittel 2](#) og 3.**

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter [kommuneloven § 24-7](#) til [§ 24-9](#) blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

Merknad

Bestemmelsen viderefører den tidligere revisjonsforskriften §§ 6 og 7. Det følger av *første ledd* at kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet. Sekretariatet bistår kontrollutvalget i dette arbeidet. Hvordan kontrollutvalget holder seg løpende orientert vil i noen grad være opp til det enkelte kontrollutvalg selv å bestemme. Kontrollutvalget vil for eksempel kunne be om at revisor orienterer om de ulike fasene i revisjonsarbeidet. Slike orienteringer vil kunne handle om revisors risikovurderinger knyttet til oppdraget, presentasjon av revisjonsstrategi og orienteringer om delkonklusjoner på bakgrunn av innsamlet revisjonsbevis.

I tillegg til kontrollutvalgets oppfølging av regnskapsrevisjonen, vil revisorbransjen selv foreta nærmere kvalitetskontroll med revisor. Den bransjeorganiserte kvalitetskontrollen er ikke regulert i denne forskriften.

Første ledd bokstavene a)–c) pålegger kontrollutvalget et påse-ansvar.

Første ledd bokstav a og b er en videreføring av den tidligere kontrollutvalgsforskriften § 6.

Kontrollutvalgets ansvar for å påse at årsregnskapene blir revidert på en betryggende måte, gjelder alle regnskap for kommunen som rettssubjekt, jf. kommuneloven § 14-6 første ledd. Dette gjelder imidlertid ikke regnskap for selskap organisert etter lov av 29. januar 1999 om interkommunale selskap, eller regnskap for andre organer som ikke er en del av kommunen som juridisk person.

Første ledd bokstav b innebærer at kontrollutvalget skal påse at revisor følger kommuneloven med forskrift, herunder god kommunal revisjonsskikk, i revisjonsarbeidet.

Det følger forutsetningsvis av bestemmelsen at regnskapsrevisor skal følge kontrollutvalgets instruksjer og avtaler inngått mellom dem. Instruksjer og avtaler kan likevel ikke begrense de pliktene revisoren har i henhold til lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk.

Kontrollutvalget kan ikke instruere revisor i hans eller hennes revisjonsfaglige arbeid og oppgaveutførelse. Dette følger av kommuneloven § 24-2 første ledd, som sier at revisor skal utføre regnskapsrevisjon mv.

Første ledd bokstav c er ny sammenliknet med den tidligere revisjonsforskriften. Den pålegger kontrollutvalget å påse at regnskapsrevisjonen blir utført av en revisor som oppfyller kvalifikasjonskravene i kapittel 2 og kravene til uavhengighet i kapittel 3.

Andre ledd sier at kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret om årsregnskapet og årsberetningen før formannskapet (eventuelt kommunerådet) innstiller til vedtak. Dette er en delvis videreføring av den tidligere revisjonsforskriften § 7, men etter ordlyden også en presisering siden § 7 kun handlet om forhold i *årsregnskapet*. Bestemmelsen fremgår også av loven, se kommuneloven § 14-3 tredje ledd.

Bestemmelsen i andre ledd stiller krav om at kontrollutvalget skal uttale som *om årsregnskapene og årsberetningene*. Bestemmelsen gir ikke nærmere føringer om uttalelsens innhold. Det følger imidlertid av bestemmelsen at kontrollutvalgets uttalelse skal inngå i grunnlaget for kommunestyrets behandling av og vedtak om årsregnskap og årsberetning, jf. også kommuneloven § 14-3 andre og tredje ledd. Kontrollutvalgets uttalelsesplikt må ses i lys av dette, og uttalelsen skal således knytte seg til forhold ved årsregnskapet eller årsberetningen. Det primære utgangspunktet for kontrollutvalgets uttalelse vil dermed være de feil og mangler eller andre forhold som regnskapsrevisor har tatt opp i tilknytning til regnskapsrevisjonen, jf. kommuneloven § 24-5 til § 24-8.

Kontrollutvalget har et ansvar for at det føres kontroll med økonomiforvaltningen, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b. Dette kontrollansvaret gjelder økonomiforvaltningen generelt, og går utover kontrollen med selve årsregnskapene og årsberetningene som regnskapsrevisor har ansvar for. Kontrollutvalgets plikt til å uttale seg om årsregnskapene og årsberetningene innebærer ikke et krav om at kontrollutvalget skal

uttale seg om kommunens økonomiforvaltning generelt, utover det som gjelder forhold ved årsregnskapet eller årsberetningen.

Den forenklete etterlevelseskontrollen som regnskapsrevisor gjør etter kommuneloven § 24-9 i tillegg til revisjonen av selve årsregnskapene og årsberetningene, og som regnskapsrevisor rapporterer på i tillegg til revisjonsberetningen, gir kontrollutvalget et bidrag til å ivareta sitt ansvar etter § 23-2 første ledd bokstav b. Det er ikke en forutsetning for at kontrollutvalget skal kunne uttale seg som årsregnskapene og årsberetningene, at regnskapsrevisors uttalelse om den forenklete etterlevelseskontrollen foreligger først.

Bestemmelsen sier ingenting om når uttalelsen skal avgis, utover at det må skje før formannskapet innstiller til vedtak. Uttalelsen må derfor avgis i rimelig tid før det aktuelle møtet i formannskapet, slik at formannskapet får reell mulighet til å ta hensyn til den i sin behandling av saken.

Tredje ledd slår fast at kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekninger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp.

Kontrollutvalgets påse-ansvar kommer i tillegg til revisors eget ansvar for å følge opp feil. Revisors ansvar er ikke regulert av denne bestemmelsen.

Tredje ledd angir ikke direkte *hvem* som har ansvaret for at forholdene som påpekes, blir rettet opp eller fulgt opp. Som oftest vil det være kommunedirektøren som har ansvaret for å rette opp eller følge opp de påpekningene som revisor har gjort, men dette gjelder ikke ubetinget. Når det særskilt gjelder nummererte brev, er det i merknaden til kommuneloven § 24-7 lagt til grunn at det er kommunedirektøren som har ansvaret for å rette opp eller følge opp. Dersom forholdet imidlertid retter seg mot et kommunalt foretak, vil det være daglig leder i foretaket som har dette ansvaret. Hvem som har ansvaret vil i det vesentlige følge av revisorens påpekning.

Dersom påpekningene (forholdene) ikke blir rettet opp, pålegger bestemmelsen kontrollutvalget en plikt til å rapportere dette til kommunestyret.

§ 4. Kontrollutvalgets rapportering om forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller **Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem.**

Merknad

Bestemmelsen utfyller kommuneloven § 23-5 første punktum, som bestemmer at kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret.

Forskriftsbestemmelsen tydeliggjør at kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om alle gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem.

Rapporten skal legges frem uendret for kommunestyret eller fylkestinget. Kontrollutvalget har ikke adgang til å endre selve rapporten, jf. også departementets tolkningsuttalelse i sak 09/2503-3.

Forskriftsteksten inneholder ingen tidsangivelse eller tidsfrist for når rapporteringen skal skje. Det må likevel kunne legges til grunn at rapporteringen må skje uten ugrunnet opphold. Et viktig hensyn bak bestemmelsen er at kommunestyret skal få mulighet til å handle raskt, og eventuelt treffe nødvendige vedtak på bakgrunn av rapporten. Det understreker at kommunestyret må få seg forelagt rapporten uten ugrunnet opphold.

Departementet legger også til grunn at kommunestyret ikke kan delegere den endelige behandlingen av disse rapportene til andre folkevalgte organer.

§ 5. Kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om revisjoner og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.

Merknad

Bestemmelsen fastsetter en plikt for kontrollutvalget til å påse at vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller som kommunestyret treffer, blir fulgt opp. Bestemmelsen utfyller dermed kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav e).

Kontrollutvalget må rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets vedtak er blitt fulgt opp. Rapporteringen skal inneholde både saker som er fulgt opp på en tilfredsstillende måte og saker som ikke er fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

§ 6. Innkallinger til møte i kontrollutvalget

Innkallinger til møte i kontrollutvalget skal sendes til utvalgets medlemmer, ordfører eller fylkesordfører og kommunens eller fylkeskommunens oppdragsansvarlige revisorer.

Merknad

Bestemmelsen presiserer at også ordfører eller fylkesordfører og oppdragsansvarlige revisorer skal få innkalling til kontrollutvalgets møter.

Kontrollutvalget har også rett til å innkalle kommunedirektøren til møte i utvalget, slik at kommunedirektøren kan gi orienteringer som utvalget ber om, eller svare på spørsmål fra utvalget. Dette følger av kommuneloven § 23-2 tredje ledd.

§ 7. Sekretariatets oppgaver

Sekretariatet skal forberede sakene for kontrollutvalget og skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet. Sekretariatet skal også påse at kontrollutvalgets vedtak blir iverksatt.

Merknad

Sekretariatets oppgaver er også forankret i lov, se § 23-7. Bestemmelsen presiserer at sekretariatet skal forberede sakene for kontrollutvalget. Det betyr at det er sekretariatets oppgave å skrive saksfremlegg som inneholder vurderinger og eventuelt forslag til vedtak.

Innholdet i sekretariatets oppgaver er nærmere redegjort for i Prop. 46 L (2017–2018) pkt. 24.5.4., hvor det blant annet heter:

Kravet om at sekretariatet skal påse at saker er forsvarlig utredet må således også gjelde saker som kommer fra revisjonen når disse sakene legges fram for kontrollutvalget. Departementet vil med dette presisere at forsvarlighetskravet knytter seg til den saksforberedelsen eller det saksframlegget som sekretariatet legger fram for kontrollutvalget, inkludert det som bygger på rapporter fra revisor. Når den endelige revisjonsrapporten er sendt fra revisjonen til kontrollutvalget via sekretariatet, gjelder altså kravet til forsvarlig utredning. Det vil i prinsippet tilsi at sekretariatet må gjøre seg opp en formening om revisors rapport holder tilfredsstillende kvalitet. Nøyaktig hvilke vurderinger sekretariatet må gjøre for å tilfredsstille lovkravet om forsvarlighet, må baseres på en konkret vurdering.

2.2 Kapittel 2. Krav ved egen revisjon, valg og bytte av revisor og uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

§ 8. Ansettelse, suspensjon, oppsigelse og avskjedigelse av revisor

Når kommunen eller fylkeskommunen har egen revisjon, er det kommunestyret eller fylkestinget selv som ansetter, suspenderer, sier opp og avskjediger revisjonens leder. Kontrollutvalget innstiller i slike saker. Revisjonens leder ansetter, suspenderer, sier opp og avskjediger revisjonens øvrige ansatte.

Merknad

Bestemmelsen viderefører den tidligere kontrollutvalgskriften § 17 første ledd. Etter bestemmelsen skal kontrollutvalget, der det er en egen revisjon i kommunen, avgi innstilling til kommunestyret eller fylkestinget i saker om ansettelse, suspensjon, oppsigelse og avskjed av revisjonens leder. Revisjonens leder er den samme personen som kommunestyret skal velge i medhold av kommuneloven § 24-1 andre ledd.

Når det gjelder myndigheten til å foreta ansettelse mv., er bestemmelsen noe endret sammenliknet med den tidligere kontrollutvalgskriften § 17 andre ledd. Etter bestemmelsen legger forskriften myndigheten til å foreta ansettelse, suspensjon, oppsigelse og avskjed av revisjonens øvrige personale, direkte til revisjonens leder. Det innebærer at kommunestyret og kontrollutvalget ikke har noen myndighet i slike saker.

§ 9. Revisjonsplikt, valg av regnskapsrevisor og kvalifikasjonskrav

Plikten til å utføre regnskapsrevisjon gjelder for alle kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper etter [kommuneloven § 14-6](#) første ledd.

Kommunestyret og fylkestinget velger hvem som skal være regnskapsrevisor for hver av kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper og årsberetninger.

Den oppdragsansvarlige for regnskapsrevisjon etter kommuneloven skal ha en bachelor- eller mastergrad i regnskap og revisjon i samsvar med Finanstilsynets krav til registrert og statsautorisert revisor gitt med hjemmel i revisorloven, og i tillegg ha tre års praksis fra regnskapsrevisjon. En person som var oppdragsansvarlig revisor i en kommune eller fylkeskommune 1. juli 2004, kan likevel fortsette som oppdragsansvarlig i den samme kommunen eller fylkeskommunen, selv om personen ikke oppfyller kravet i første punktum.

Representantskapet skal velge regnskapsrevisor når et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefelleskap etter [kommuneloven § 14-8](#) første ledd utarbeider eget årsregnskap og egen årsberetning, og det ikke er fastsatt noe annet i samarbeidsavtalen.

Merknad

Bestemmelsen klargjør revisjonsplikten.

I første ledd er det presisert at plikten til å utføre regnskapsrevisjon gjelder for alle kommunens årsregnskaper etter kommuneloven § 14-6 første ledd. Det vil si regnskap for kommunekassen etter § 14-6 første ledd bokstav a, regnskap for hvert kommunalt foretak etter bokstav b, regnskap for annen virksomhet som er en del av kommunen som rettssubjekt, og som skal ha eget årsregnskap etter bokstav c og samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet (konsolidert regnskap) etter bokstav d.

Regnskap for annen virksomhet som er del av kommunen som rettssubjekt og som skal ha eget årsregnskap (jf. bokstav c), er regnskapet for lånefond etter kommuneloven § 14-14 tredje ledd. Det er i tillegg (for kontorkommunen til samarbeidet) regnskapet til interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap som *ikke* er eget rettssubjekt.

Regnskapet til samarbeid som er eget rettssubjekt regnskap, omfattes ikke av § 14-6 første ledd bokstav c. Det følger imidlertid av kommuneloven § 24-1 og denne forskriften § 9 fjerde ledd at også disse regnskapene er underlagt revisjonsplikt.

I andre ledd er det presisert at det er kommunestyret som velger hvem som skal være regnskapsrevisor for hver av kommunens årsregnskaper og årsberetninger. Dette gjelder likevel ikke regnskapet til interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap som kommunen er kontorkommune for, se fjerde ledd.

Med «velger hvem som skal være regnskapsrevisor» menes valg av revisjonsenhet eller revisjonsselskap. Det ligger ikke til kommunestyret å velge hvilken person (revisor) i disse enhetene eller selskapene som utføre revisjonen. I «hver av kommunens årsregnskaper og

årsberetninger» ligger det at kommunestyret kan velge ulike regnskapsrevisorer til de ulike årsregnskapene. For eksempel kan det velges en annen revisor til et kommunalt foretak enn den som reviderer kommunekassens årsregnskap.

Tredje ledd stiller kvalifikasjonskrav til oppdragsansvarlig regnskapsrevisor. Dette er en videreføring av kravene som ble stilt i den tidligere revisjonsforskriften § 11 første ledd.

Fjerde ledd er ny og svarer til kommuneloven § 24-1 fjerde ledd. Den skal få tydelig frem at det er representantskapet i interkommunalt politisk råd og kommunalt oppgavefelleskap, og ikke kommunestyret, som velger regnskapsrevisor når samarbeidsavtalen ikke har fastsatt noe annet. Bestemmelsen gjelder uavhengig av om samarbeidet er et eget rettssubjekt eller ikke, det vil si også for valg av revisor for regnskapet til interkommunalt råd eller kommunalt oppgavefelleskap som *ikke* er eget rettssubjekt og som kommunen er kontorkommune for.

§ 10. Utpeking av oppdragsansvarlig regnskapsrevisor, oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor og oppdragsansvarlig revisor for eierskapskontroll

Det skal utpekes en oppdragsansvarlig revisor for hvert regnskapsrevisjonsoppdrag, hvert forvaltningsrevisjonsoppdrag og hvert oppdrag om eierskapskontroll.

Merknad

Bestemmelsen viderefører den tidligere revisjonsforskriften § 2 andre ledd og § 6 andre ledd. Etter bestemmelsen skal valgt revisor utpeke en oppdragsansvarlig revisor for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Kommunestyret har etter kommuneloven § 24-1 første ledd adgang til å bestemme om kommunen skal ansette egne revisorer, delta i et interkommunalt samarbeid eller inngå avtale med en annen (privat) revisor. Dersom kommunestyret velger et interkommunalt samarbeid eller et revisjonsselskap, vil det være enheten eller selskapet som er å anse som "valgt revisor". I tillegg er det nytt at valgt revisor skal utpeke en oppdragsansvarlig for eierskapskontroll. Bestemmelsen er også utvidet til å gjelde også der hvor kommunen har egne ansatte revisorer. Utpekingen gjelder ved hvert enkelt revisjonsoppdrag.

At det er valgt revisor som skal utpeke oppdragsansvarlig, betyr også at kommunen ikke har adgang til å foreta utpekingen. Hvem som vedkommende revisjonsenhet eller revisjonsselskap utpeker, er derfor et internt anliggende i enheten eller selskapet. Den oppdragsansvarlige revisoren vil representere revisjonsenheten eller revisjonsselskapet overfor kommunen. Den valgte revisoren, det vil si selve enheten eller selskapet, er ansvarlig for oppdragets utførelse.

Departementet presiserer at det fortsatt vil være adgang til å velge en annen revisor til forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroll enn den som er valgt som regnskapsrevisor. For det andre presiseres det at et oppdrag knyttet til forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll ikke nødvendigvis gjelder kommunens samlede portefølje for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll.

§ 11. Krav ved bytte av regnskapsrevisor

Før en revisor tar på seg ansvaret for regnskapsrevisjon etter kommuneloven, skal revisoren be om en uttalelse fra den reviderte virksomhetens forrige revisor om det foreligger forhold som tilsier at en ny revisor ikke bør ta på seg oppdraget. Den forrige revisoren skal uten ugrunnet opphold opplyse skriftlig til den nye revisoren om begrunnelsen for sin fratreden.

Hvis en revisor sier fra seg et oppdrag og fraråder en annen revisor å ta på seg oppdraget, skal revisor dokumentere begrunnelsen for å fratre og for rådet. Også den nye revisoren skal dokumentere sin begrunnelse for å ta på seg oppdraget i strid med den forrige revisorens råd.

Hvis det kan ha betydning for den framtidige revisjonen, skal den forrige regnskapsrevisoren uten hinder av taushetsplikten gi opplysninger og dokumentasjon om revisjonsoppdraget til den nye revisoren.

Merknad

Første ledd viderefører den tidligere revisjonsforskriften § 17 første og tredje ledd.

Andre ledd viderefører den tidligere revisjonsforskriften § 9 andre ledd. Bestemmelsen stiller nærmere krav til dokumentasjon i forbindelse med skifte av revisor, når revisor som sier ifra seg et oppdrag fraråder enn annen revisor å ta på seg oppdraget.

Tredje ledd pålegger den forrige regnskapsrevisoren, uten hinder av taushetsplikten, å gi opplysninger og dokumentasjon om revisjonsoppdraget til den nye revisoren, hvis det kan ha betydning for den framtidige revisjonen.

§ 12. Regnskapsrevisors rett til å si fra seg et oppdrag

Når en kommune eller fylkeskommune deltar i et interkommunalt revisjonssamarbeid, eller har inngått avtale med en annen regnskapsrevisor, har regnskapsrevisoren rett til å si fra seg oppdraget hvis

- a) revisoren har avdekket og påpekt vesentlige brudd på lov eller forskrift som den reviderte virksomheten er underlagt, og virksomheten ikke iverksetter tiltak som er nødvendige for å rette opp forholdene**
- b) revisoren ikke gis mulighet til å oppfylle sine plikter etter lov eller forskrift**
- c) det foreligger andre særlige grunner.**

Revisor skal gi kontrollutvalget og den revisjonspliktige rimelig forhåndsvarsel før vedkommende sier fra seg oppdraget som revisor.

Merknad

Bestemmelsen bygger på den tidligere revisorloven § 7-1, som nå er avløst av ny revisorlov § 9-6. Revisorloven vil derfor ha relevans for tolkningen av forskriften § 12.

Bestemmelsen gjelder bare der en kommune deltar i et interkommunalt revisjonssamarbeid eller har inngått avtale med annen regnskapsrevisor. Altså gjelder den ikke i tilfeller hvor kommunen har egen ansatt revisor.

Etter *første ledd bokstav a* har regnskapsrevisor en rett til å si fra seg oppdraget hvis revisoren har avdekket og påpekt vesentlige brudd på lov eller forskrift som den reviderte virksomheten er underlagt, og virksomheten ikke iverksetter tiltak som er nødvendige for å rette opp forholdene. Til forskjell fra revisorloven § 9-6, som gir revisor en *plikt* til å trekke seg i en slik situasjon, gir denne forskriftsbestemmelsen revisor en *rett* til å trekke seg.

Etter *første ledd bokstav b* har regnskapsrevisor rett til å si fra seg oppdraget hvis revisor ikke gis mulighet til å oppfylle sine plikter etter lov eller forskrift. Dette kan for eksempel gjelde når revisor ikke gis adgang til informasjon eller ikke får svar på henvendelser som er nødvendige for å kunne utføre revisjonsarbeidet i samsvar med kommuneloven.

§ 13. Overføring av revisjonsoppdrag ved sammenslutning eller omorganisering av revisors virksomhet

Hvis flere revisjonsselskaper slår seg sammen, viderefører det nye selskapet de revisjonsoppdragene som selskapene hadde før sammenslutningen. Det samme gjelder ved selskapsrettslig omorganisering av et revisjonsselskap, og når en personlig drevet revisjonsvirksomhet tas opp i et revisjonsselskap.

Overføring av revisjonsoppdrag etter første ledd begrenser ikke oppdragsgiverens adgang til å bytte revisor.

Et selskap eller en person som nevnt i første ledd skal uten ugrunnet opphold gi skriftlig melding til oppdragsgiveren om sammenslutning, omorganisering eller opptak.

Merknad

Bestemmelsen viderefører den tidligere revisjonsforskriften § 18, som ble skrevet etter mønster av den tidligere revisorloven § 7-3, som nå er avløst av den nye loven § 2-4. Departementet presiserer at med "revisjonsselskaper" menes – i tillegg til revisorselskaper som er regulert i revisorloven – også interkommunale samarbeid, selv om de ikke er organisert som et selskap.

§ 14. Uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Revisor skal sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til kommunedirektøren, kommunerådet eller fylkesrådet.

Revisor skal sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til det kommunale eller det fylkeskommunale foretaket, aksjeselskapet eller interkommunale selskapet som er gjenstand for forvaltningsrevisjon.

Revisor skal sende et utkast til rapport om eierskapskontroll til uttalelse til selskapet som er omfattet av eierskapskontrollen og til den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierfunksjon.

Uttalelsen skal i sin helhet fremgå av rapporten.

Merknad

Bestemmelsen er i det vesentlige en videreføring av den tidligere revisjonsforskriften § 8 andre ledd og den tidligere kontrollutvalgsforskriften § 15 første ledd. Den viderefører ikke regelen i sistnevnte bestemmelse om at kontrollutvalget selv fastsetter hvordan utført selskapskontroll skal rapporteres, herunder hvilket innhold slik rapport skal ha.

Bestemmelsen er nå rendyrket til å handle om uttalellesrett til *utkastet* til en forvaltningsrevisjonsrapport eller eierskapskontroll.

Etter *første ledd* er det kommunedirektøren som gis uttalellesrett til *utkast* til forvaltningsrevisjonsrapport. Dette er altså noe annet enn uttalellesretten som kommunedirektøren har etter kommuneloven § 23-5, som gjelder for saker som skal rapporteres fra kontrollutvalget til kommunestyret. Etter lovbestemmelsen i § 23-5 har kommunedirektøren uttalellesrett også til den *ferdigstilte* forvaltningsrevisjonsrapporten.

Etter *andre ledd* skal revisor sende utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til nærmere bestemte organisasjonsformer som er gjenstand for forvaltningsrevisjon. Det er nytt i denne forskriften at også aksjeselskap og interkommunale selskap er nevnt som mottaker av et slikt utkast. Bestemmelsen er ikke til hinder for at andre organisasjonsformer, for eksempel kommunalt oppgavefelleskap, får et utkast til uttalelse, men bestemmelsen fastsetter ingen plikt til å sende utkastet til disse. Det vil likevel være naturlig å sende utkastet til den som er gjenstand for forvaltningsrevisjon.

Etter *tredje ledd* gis det uttalellesrett til «selskapet som er omfattet av eierskapskontrollen». En eierskapskontroll vil ikke nødvendigvis bli rettet mot et bestemt selskap. Det kan derfor tenkes at flere selskaper vil kunne ha uttalellesrett i en og samme eierskapskontroll. Om et selskap er «omfattet» av kontrollen vil bero på en konkret vurdering, men terskelen for å anse et selskap som «omfattet» må antas å være lav.

Fjerde ledd slår fast at uttalelsen i sin helhet skal framgå av rapporten.

§ 15. Krav til revisjonskriterier

Revisor skal etablere revisjonskriterier for det enkelte revisjonsprosjektet.

Merknad

Bestemmelsen viderefører siste del av den tidligere revisjonsforskriften § 7 andre ledd. Bestemmelsen pålegger revisor å utarbeide revisjonskriterier for det enkelte revisjonsprosjektet. Dette gjelder alle revisors oppgaver etter kommuneloven § 24-2 (regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll).

2.3 Kapittel 3. Krav til revisor og revisors medarbeidere

§ 16. *Krav til revisors uavhengighet*

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen eller i en interkommunal samarbeidsordning medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Merknad

Første ledd er en videreføring av den tidligere kommuneloven § 79 første ledd andre punktum. Bestemmelsen bygger på revisorloven § 4-1, som nå er avløst av ny revisorlov § 8-1. Revisorloven vil derfor ha relevans for tolkningen av forskriften § 16 første ledd.

Andre ledd viderefører den tidligere kommuneloven § 79 første ledd tredje punktum. Bestemmelsen slår fast at ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, ikke i seg selv medfører at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Departementet presiserer ellers at bestemmelsene i forskriftskapittel 3 omfatter både oppdragsansvarlig revisor og øvrige revisjonsmedarbeidere. Dette er en videreføring av gjeldende rett.

§ 17. *Grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten*

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.

Nærstående etter første ledd er

- a) revisorens ektefelle eller samboer og deres søsken
- b) revisorens slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og deres ektefeller eller samboere
- c) revisorens søsken og deres ektefeller eller samboere
- d) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer.

Merknad

Bestemmelsen er en videreføring av den tidligere kommuneloven § 79 første ledd første punktum, jf. *andre ledd*.

§ 18. Grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha
Revisor kan ikke

- a) ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen
- b) ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av
- c) være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap
- d) delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren
- e) utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet
- f) yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver
- g) opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter [domstolsloven § 218](#).

Merknad

Bokstav a til d er en videreføring av den tidligere revisjonsforskriften § 13.

I bokstav c videreføres forbudet mot at revisor kan være medlem av styrende organer som kommunen deltar i eller er eier av. Forbudet gjelder imidlertid ikke interkommunale revisjonssamarbeid som er organisert som interkommunale selskaper etter IKS-loven, aksjeselskaper eller samvirkeforetak etter samvirkeoven. Dette er nytt.

Bokstav e til f viderefører den tidligere revisjonsforskriften § 14.

§ 19. Krav til egenvurdering av uavhengighet

Den som utfører revisjon eller annen kontroll for en kommune eller fylkeskommune, skal løpende vurdere sin uavhengighet.

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

En skriftlig egenvurdering om revisjonens uavhengighet skal følge alle tilbud om revisjon.

Merknad

Første ledd er en videreføring av den tidligere revisjonsforskriften § 15 første ledd første punktum. Det er tatt inn i forskriftsteksten at også den som utfører annen kontroll (enn revisjon), løpende skal vurdere sin uavhengighet. Kravet til uavhengighet gjelder både revisor og dennes medarbeidere.

Andre ledd er en videreføring av den tidligere revisjonsforskriften § 15 første ledd andre punktum. Den pålegger oppdragsansvarlig revisor å gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Den oppdragsansvarlige skal som hovedregel gi en skriftlig egenvurdering hvert år. I tillegg skal oppdragsansvarlig revisor gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet når det er behov for det, eksempelvis i tilknytning til hvert oppdrag/bestilling.

Tredje ledd er en videreføring av den tidligere revisjonsforskriften § 15 andre ledd, men den er endret slik at det er "revisjonens" uavhengighet som skal vurderes. Erklæringen skal gjelde alle revisors medarbeidere som er involvert i revisjonsoppdraget for kommunen. Bestemmelsen gjelder ikke for eventuelt kommunalt ansatt revisor.

§ 20. Unntak fra taushetsplikten for revisor og revisors medarbeidere

Revisors taushetsplikt etter [kommuneloven § 24-2](#) femte ledd gjelder også for revisors medarbeidere.

Hvis det i forbindelse med et revisjonsoppdrag eller annen kontroll framkommer forhold som gir grunn til mistanke om at det er begått en straffbar handling, kan revisor og revisors medarbeidere underrette politiet uten hinder av taushetsplikten. Hvis det er åpnet etterforskning i en straffesak, kan revisor og revisors medarbeidere uten hinder av taushetsplikten avgi forklaring og framlegge dokumentasjon til politiet om revisjonsoppdrag eller annen kontroll.

Hvis det er nødvendig for at skatteetaten skal kunne utføre sine kontrolloppgaver, kan revisor og revisors medarbeidere uten hinder av taushetsplikten gi opplysninger til skatteetaten om en persons forbindelse med kommunen eller fylkeskommunen.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at kontrollører som er engasjert av bransjeorganisasjoner, kan kontrollere hvordan revisjonen er utført.

Merknad

Første ledd viderefører den tidligere revisjonsforskriften § 22. Bestemmelsen gjør det klart at den taushetsplikt som fremgår av kommuneloven gjelder tilsvarende for revisors medarbeidere.

Andre ledd viderefører den tidligere revisjonsforskriften § 21 første ledd. Bestemmelsen gir et unntak fra taushetsplikten. *Andre ledd første punktum* gir en generell rett for revisor og revisors medarbeidere til å underrette politiet hvis det i forbindelse med et revisjonsoppdrag eller annen kontroll framkommer forhold som gir grunn til mistanke om at det er begått en

straffbar handling. Bestemmelsen er motivert av hensynet til å bekjempe økonomisk kriminalitet. Regnskapsrevisor har også rapporteringsplikt etter hvitvaskingsloven, jf. loven § 4 andre ledd bokstav a.

Andre ledd andre punktum gir adgang for revisor og revisors medarbeidere til å avgi forklaring og framlegge dokumentasjon til politiet om revisjonsoppdrag eller annen kontroll, hvis det er åpnet etterforskning i en straffesak.

Tredje ledd viderefører den tidligere revisjonsforskriften § 21 andre ledd. Bestemmelsen gir unntak fra taushetsplikten hvis det er nødvendig for at skatteetaten skal kunne utføre sine kontrolloppgaver. Bestemmelsen pålegger ikke revisor eller revisors medarbeidere noen informasjonsplikt.

Fjerde ledd viderefører den tidligere revisjonsforskriften § 21 tredje ledd. Både Norges Kommunerevisorforbund og Den norske Revisorforening har etablert foreningsbaserte kvalitetskontroller. Bestemmelsen innebærer at taushetsplikten ikke er til hinder for at slik bransjebasert kvalitetskontroll kan gjennomføres.

§ 21. Krav til dokumentasjon av revisors virksomhet

Revisor skal dokumentere hvordan revisjonen er gjennomført og resultatet av revisjonen. Dokumentasjonen skal kunne underbygge og gi grunnlag for å etterprøve revisors konklusjoner. Forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter eller feil, skal dokumenteres særskilt med angivelse av hva revisor har foretatt seg.

Ved rådgivning og andre tjenester for den reviderte virksomheten skal revisor dokumentere oppdragets art, omfang og en eventuell anbefaling.

Revisor skal oppbevare dokumentasjonen på en ordnet og betryggende måte i minst 10 år.

Merknad

Første ledd viderefører den tidligere revisjonsforskriften § 9 første ledd. Bestemmelsen stiller krav til dokumentasjonen av revisors oppdrag, og gjelder både for regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Bestemmelsen har betydning både for kontrollutvalgets kontrollansvar overfor revisjonen og for bransjebaserte kontrollordninger.

Andre ledd viderefører den tidligere revisjonsforskriften § 9 tredje ledd. Bestemmelsen krever at dersom revisor utfører andre tjenester enn revisjon, skal oppdragets art, omfang og en eventuell anbefaling dokumenteres.

Tredje ledd viderefører den tidligere revisjonsforskriften § 10, selv om ordlyden er endret.

2.4 Kapittel 4. Ikrafttredelse og opphevelser

§ 22. Ikrafttredelse og opphevelse av andre forskrifter

Forskriften trer i kraft fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019–2023.

Fra samme tidspunkt oppheves [forskrift 15. juni 2004 nr. 905](#) om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner og [forskrift 15. juni 2004 nr. 904](#) om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv.

Merknad

Første ledd fastsetter tidspunktet for ikrafttredelsen for forskriften. *Andre ledd* opphever den tidligere kontrollutvalgsforskriften og den tidligere revisjonsforskriften.

Revisors notat vedrørende bemanningsnormer

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

29.11.2021

Saknr

41/21

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE - 217, TI - &58

Arkivsaknr 21/301 - 4

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar revisors notat og kommunedirektørens hørings svar til orientering, men vil fortsatt ha oppmerksomhet rettet mot dette tema.
2. Kontrollutvalget ber sekretær legge fram sak vedrørende rullering av plan for forvaltningsrevisjon i neste møte.

Vedlegg

Notat vedrørende bemanningsnormer

Kommunedirektørens tilbakemelding på tilsendt notat vedrørende bemanningsnormer

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet sak 29/21 i møte den 10.09.21. Kontrollutvalget fattet slikt vedtak i saken:

1. *«Kontrollutvalget ber sekretær utarbeide forslag til bestilling til revisor.*
2. *Kontrollutvalget gir leder myndighet til å godkjenne bestillingen og prosjektet.*
3. *Revisors rapport bør foreligge tidsnok til at den kan behandles i november møtet.»*

Ut fra dette utarbeidet sekretær bestilling til revisor. Det ble opplyst at revisors gjennomgang må omfatte følgende punkter:

- Beregning av de ulike lovfastsatte størrelser som lærernorm mv.
- Eventuelt gjøre estimater ut fra foreliggende budsjetter.
- Vurdering av disse opp mot lovens krav.
- Vurdering knyttet til de fremsatte påstander vedrørende spesialundervisning.

Revisor ga tilbakemelding om at det ikke ville være mulig å levere en full forvaltningsrevisjon innenfor den angitte tidsfrist. Det ble derfor enighet om revisor skulle utarbeide et notat for å belyse etterlevelse av den fastsatte lærernorm. Det ble samtidig forutsatt at revisor skulle komme tilbake med vurderinger knyttet til ovenstående kulepunkt nr. 4.

Revisor gir slik samlet vurdering:

«Ut ifra tallene på oppgitt lærernorm (gruppestørrelse 2) i kapitlet over er revisors samlede vurdering at lærertettheten i skolene Stjørdal kommune i hovedsak nås. Det finnes unntak til dette, men det varierer fra år til år hvilke skoler som ikke når kravet.

Kalkulasjonen av gruppestørrelse 2, indikator for lærernorm, bygger på tall rapportert fra kommunen 1. oktober hvert år. Disse tallene bygger på faktisk situasjon (antall elever, antall undervisningsårsverk osv), og planer for gjennomføring av inneværende skoleår. Vi kan med dette si at kalkulert lærertetthet er et øyeblikksbilde tidlig i et skoleår, og modellen vil være følsom for antallet lærerårsverk tilgjengelig.

Det er rimelig å anta at skoleadministrasjonen gjennom året vil oppleve avvik fra planverket som gjør at faktisk gjennomført lærertetthet avviker fra den som er registrert 1. oktober. Eksempel på dette kan være et ikke planlagt fravær hos lærere (eks sykdom), eller tilførsel av lærerressurs.»

Notatet ble sendt kommunedirektøren til uttalelse. Kommunedirektøren gir bl.a. uttrykk for at:

«Jeg er enig i rapportens påpekning av at lærernormsoppfyllelse er et øyeblikksbilde. Hadde målinger blitt foretatt f eks den 15.10., hadde vi nådd lærernorm ved alle skoler. De siste ansettelser etter tilførsel av 14 mill. i sommer kom på plass ca 15.10. i følge min rådgiver. Så vi er ikke bare «hovedsakelig» på lærernorm, men at vi nå «innfrir lærernorm» er en konklusjon som står seg, etter mitt ringe skjønn.

I tillegg vil jeg bemerke og tilføye:

Lærernorm skal innfris ved Stjørdal kommune fremover. Det er viktig å presisere at dette er både ledere, Utdanningsforbundet og politisk nivå enige om.

En slik hard prioritering om lærernorminnfrielse får konsekvenser i et knapt budsjett og det betyr at hvis vi nærmer oss grensa, må rektor være rektor f eks kun en dag for uka og undervise resten av dagene - da må sektorleder og rådgiver som har lærerutdanning bli satt inn i undervisning - fordi ingen av oss vil bryte lærernorm og dette er som sagt høyt prioritert. Vi har knappe ressurser som må fordeles i kommunen som helhet. Derfor har vi en buffer der i utdannet personell som i dag ikke underviser og som jeg forutsettes kan settes inn og som må regnes inn, selv om det er krevende å «fordele» alle lærerressurser jevnt til en hver tid ved kommunens skoler.»

Vurdering

Revisors notat viser at selv om kommunen i hovedsak har innfridd lovkravet har ikke lovkravet blitt innfridd fullt ut på telledatoene. Revisors notat og kommunedirektørens tilbakemelding viser at situasjonen kan oppfattes som sårbar.

Skolene har stor betydning for Stjørdals samfunnet og kontrollutvalget kan vurdere hvorvidt dette temaet og/eller andre temaer innen oppvekst skal oppprioriteres i forbindelse med rullering av plan for forvaltningsrevisjon i vår sesjonen.

Notat

Etterlevelse av lærernorm i Stjørdal kommune

Stjørdal

Oktober 2021

UND1001

FORORD

Revisjon Midt-Norge SA har på oppdrag fra Stjørdal kommunes kontrollutvalg utarbeidet dette notatet.

Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale eller fylkeskommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret eller fylkestinget, herunder påse at kommunen eller fylkeskommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalget kan hos kommunen eller fylkeskommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene. Utvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer.

Teamet som utarbeidet notatet har bestått av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Anna Karlsen Dalsslåen, prosjektmedarbeider Marius Johnsborg, og kvalitetssikrere Johannes Nestvold og Tor Arne Stubbe.

Dette notatet er ikke et resultat av en forvaltningsrevisjon. NKRFs¹ standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001, er derfor ikke fulgt på grunn av tid til rådighet og oppdragets omfang.

Vi vil takke alle som har bidratt med informasjon til notatet. En oversikt over tidligere gjennomførte prosjekter finnes på vår hjemmeside www.revisjonmidt norge.no.

Steinkjer, 28.10.21

Anna Karlsen Dalsslåen

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

¹ Norges Kommunerevisorforbund, www.nkrf.no

INNHOLDSFORTEGNELSE

Forord	3
Innholdsfortegnelse	4
1 Innledning.....	5
1.1 Bestilling	5
1.2 Metode	6
1.3 Rapportens oppbygging	6
2 Forholdstall mellom elever og lærere i grunnskolen	7
2.1 Lovkrav.....	7
2.2 Oppbygging av indikator	8
2.3 Variabler.....	8
3 Tall på lærernorm (gruppestørrelse 2)	10
4 Revisors Vurdering	11
5 Vedlegg 1	13

Tabell

Tabell 1. Gruppestørrelse 2 for 1.4-trinn pr skole	10
Tabell 2. Gruppestørrelse 2 for 5.-7.trinn pr skole	10
Tabell 3. Gruppestørrelse 2 for 8.-10. trinn pr skole	11
Tabell 4. Oversikt over elevtall pr skole i Stjørdal kommune 2019-22	13

1 INNLEDNING

Regjeringen innførte høsten 2018 en ny norm for lærertetthet i grunnskolen. Normen skal sikre flere lærere til å møte elevene i skolen. Ut fra opplæringsloven § 13-1 er det kommunens ansvar å oppfylle retten til grunnskoleopplæring for alle som er bosatt i kommunen. Kommunen skal ha skolefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen over skolenivået. Ut fra § 13-10 ser man at det er kommunen (og fylkeskommunen) sitt ansvar at kravene i opplæringsloven og forskriftene til loven blir oppfylte, også når det gjelder å stille til disposisjon de ressursene som er nødvendige for at kravene skal kunne oppfylles.

Utdanningsdirektoratet følger opp hvor godt forholdstallet mellom lærere og elever (lærernormen) etterleves i praksis i kommunene. Innføringen av norm for lærertetthet, og påfølgende skjerping av norm førte til et betydelig behov for nye lærere i grunnskolen. Statistikk fra 2019-20 viser at stadig flere skoler tilpasser seg de nye kravene. Likevel er det fortsatt en betydelig forskjell mellom små og store kommuner. For eksempel er det drøyt 70 prosent av skolene i store kommuner som oppfyller normen på 1.-4. trinn mot 97 prosent i små kommuner. Tallene viser at 22 prosent av grunnskolene har behov for flere undervisningsårsverk for å oppfylle normen. Behovet er størst i kommuner som har over 20 000 innbyggere. Disse kommunene trenger i overkant av 500 årsverk for å oppfylle normkravene.

Stjørdal kommune er i vekst. Kommunens befolkning er økende, men med avtagende vekst i forhold til tidligere år. Pr 01.10.2020 har kommunen 24.210 innbyggere.

Kommuneadministrasjonen er organisert i tre nivåer. Øverst har man kommundirektøren, Tor Jakob Reitan. Under han er kommunens leveranser delt inn i fire sektorer, Økonomi, Organisasjon, Velferd og Samfunn. Grunnskolen sorteres under kommunalsjef Velferd, Trude Skjelvan Wikdahl, med avdelingsleder Ann Kristin Geving.

1.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune vedtok i møte 10.09.21, sak 29/21 følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget ber sekretær utarbeide forslag til bestilling til revisor
2. Kontrollutvalget gir leder myndighet til å godkjenne bestillingen og prosjektet.
3. Revisors rapport bør foreligge tidsnok til at den kan behandles i november møtet

Revisor mottok bestilling av forvaltningsrevisjon fra kontrollutvalgets sekretær med følgende spesifikasjoner:

Revisors gjennomgang må omfatte følgende punkter:

- *Beregning av de ulike lovfastsatte størrelser som lærernorm mv*
- *Eventuelt gjøre estimater ut fra foreliggende budsjetter.*
- *Vurdering av disse opp mot lovens krav.*
- *Vurdering knyttet til de fremsatte påstander vedrørende spesialundervisning.*

Det har i tillegg også vært mye oppmerksomhet omkring ressursituasjonen opp mot lovlighet innenfor oppvekstsektoren i media og på annen måte. Formålet med bestillingen er derfor å få brakt klarhet i hva som er den reelle situasjon.

Det er ikke mulig å gjennomføre en forvaltningsrevisjon som svarer til kvalitetsstandard RSK001 innenfor den tidsrammen som er satt. I samråd med sekretær for kontrollutvalget ble det avklart at revisor ikke skal gjennomføre en forvaltningsrevisjon, men en undersøkelse som resulterer i et notat. Notatet skal:

«innhente tall for oppfyllelse av lærernormen for de tre siste årene, inkludert dette skoleåret, og gjøre en enkel vurdering på hvorvidt kommunen oppfyller lærernormen eller ikke».

Dette innebærer at revisor ikke ser på årsaker til utviklingen i denne omgangen. Private skoler er ikke inkludert. Kontrollutvalgets leder har godkjent avgrensningen, og har gitt revisor i oppdrag å skrive et tilleggsnotat om de fremsatte påstandene om spesialundervisning. Tilleggsbestillingen er det gitt forlenget frist på.

1.2 Metode

Som grunnlag for dette notatet har Revisjon Midt-Norge benyttet data fra kommunenes GSI-rapportering. Tallene for ulike faktorer innenfor grunnskolen rapporteres inn hvert år til GSI. Det er tallene for 1.oktober hvert år som sendes. Tallene gir med andre ord et øyeblikksbilde for samme tid hvert år. Det er disse tallene som er brukt i undersøkelsen. For oppbygging av indikatorer og brøk for utregning, se kapittel 2.

Notatet er ikke en forvaltningsrevisjon, men en gjennomgang av tall for lærernormen.

Notatet har vært gjenstand for intern kvalitetssikring.

1.3 Rapportens oppbygging

Den videre fremstillingen i denne rapporten tar for seg lovkravet til lærertetthet i skoleverket. Dette er regulert gjennom opplæringsloven med tilhørende forskrifter. Det tas videre

utgangspunkt i formel for beregning av lærernorm (gruppestørrelse 2). Hensikt er å kunne gi leseren en forståelse av hvilke faktorer som påvirker endelig resultat på måloppnåelse for normen. Det tredje kapitlet viser etterlevelse av lærernorm i Stjørdal kommune i tabellform. Til slutt oppsummeres rapporten kort i det siste kapitlet.

2 FORHOLDSTALL MELLOM ELEVER OG LÆRERE I GRUNNSKOLEN

Regjeringen innførte i 2018 en norm som satte krav til lærertetthet (gruppestørrelse) i skolen. Den nye normen som ble iverksatt fra skolestart i 2018 betydde at det i gjennomsnitt skulle være maksimalt 16 elever for hver lærer fra 1. til 4. trinn, og 21 elever for hver lærer på 5. til 10. trinn i ordinær undervisning. Fra august 2019 ble normen skjerpet ytterligere. Fra den tid skal det maksimalt være 15 elever for hver lærer på 1.–4. trinn, og fra 5.–10. trinn blir tallet 20 elever per lærer.

Normen styrer hvor høy lærertettheten skal være på hovedtrinnene, det vil si 1. til 4. trinn (småskoletrinnet) sett under ett, 5. til 7. trinn (mellomtrinnet) sett under ett og 8. - 10. trinn (ungdomstrinnet) sett under ett. Skolen står fritt til å organisere elever og lærere i ulike gruppestørrelser innenfor denne rammen. Det betyr at det for eksempel på 1.- 4. trinn kan være flere enn 16 elever i timene noen ganger, og færre elever andre ganger.

2.1 Lovkrav

Forskrift til opplæringsloven, Kapittel 14A, § 14A-1² setter krav til forholdstallet mellom lærere og elever i grunnskolen. Det er dette som omtales som lærernormen.

På en grunnskole skal forholdet mellom tallet på lærere og elever i ordinær undervisning fra 1. august 2019 maksimalt være:

- a. 15 elever per lærer på 1.–4. årstrinn*
- b. 20 elever per lærer på 5.–7. årstrinn*
- c. 20 elever per lærer på 8.–10. årstrinn.*

² Tilføyd ved forskrift 26 juni 2018 nr. 1034 (i kraft 1 aug 2018).

Skoleeiere kan fram til 1. august 2020 fravike disse kravene dersom de ikke har fått søkere som fyller kompetansekravene for tilsetting etter opplæringsloven § 10-1. Det må tas avgjørelse om dette for hvert halvår. Stillingene må lyses ut minst hvert halvår.

2.2 Oppbygging av indikator

Gruppestørrelse 2, indikator for måloppnåelse av lærertetthet, beregnes ut fra en formel fastsatt av ulike størrelser i teller og nevner. Denne formelen er vist i bildet under. Tallene som rapporteres inn til utdanningsdirektoratet fra hver enkelt kommune pr 1. oktober hvert år, danner grunnlaget for beregningene. Rapporteringen har fått navnet Grunnskolens rapporteringssystem, eller GSI-ordning.

Elevtimer i ordinær undervisning - timetall spesialundervisning - timetall særskilt norsk
Ordinære undervisningstimer + timer til oppdeling til samiske språkalternativer og annen målform

Bildet 1; viser formel for beregning av norm for lærertetthet (gruppestørrelse 2)

I det videre blir denne formelen gjennomgått variabel for variabel. På denne måten får man dannet seg et grunnlag for å forstå driverne for om kravet til gruppestørrelser (elever pr lærer) oppnås eller ikke. I dette notatet har revisjonen ikke til hensikt å dra noen konklusjoner, men heller få opp et grunnlag for videre undersøkelser.

2.3 Variabler

Elevtimer i ordinær undervisning

Elevtimer i ordinær undervisning beregnes ut fra antall elever ganget med antallet timer som hver elev har (skolens timetallsfordeling på det aktuelle klassetrinnet). Stjørdal kommune hadde i skoleåret 20/21 2922 elever i grunnskolealder. Disse er fordelt på 13 forskjellige grunnskoler. Elevtallet i de forskjellige skolene varierte i fjor fra 36 til 436 elever pr skole. Skolene oppgir elever som er registrert ved skolen per 1. oktober. Elever som har et delt undervisningstilbud mellom flere skoler, fylles ut der de er registrert/innskrevet. For nærmere detaljer se vedlegg 1.

Timetallsfordeling

Timetallsfordelingen er antallet undervisningstimer som er planlagt for hvert enkelt klassetrinn, ved hver enkelt skole og hvert enkelt klassetrinn. På tvers av skolene vil timetallsfordelingen være lik for hvert enkelt klassetrinn. Dette fordi det er snakk om lovpålagt undervisning.

Spesialundervisning og særskilt norskopplæring

Elever som får spesialundervisning eller særskilt norskopplæring, er også registrert som ordinære elever. Lærernormen er knyttet kun til ordinær undervisning. For at formelen for gruppestørrelse 2 skal bli riktig må timer til spesialundervisning og særskilt norskopplæring derfor trekkes fra i teller. Det samme gjelder særskilt norskopplæring. Utdanningsdirektoratet publiserer ikke timeantall til spesialundervisning og særskilt norskopplæring åpent. Dette fordi det ansees som sensitive data. Hvis skolene er små, kan denne type data spores tilbake til enkeltpersoner. Spesialundervisning deles opp i grupperinger etter hvor mange timer som blir benyttet for den enkelte elev, 1-75,76-190,191-270 og over 271 timer. Deretter ganges antall elever som får spesialundervisning med et gjennomsnittstimetall for slik undervisning i hver gruppering. I Stjørdal kommune er det 220 elever som mottar slik type undervisning.

I Stjørdal kommune er det 157 elever som får særskilt norskopplæring jf opplæringsloven § 2-8 og friskoleloven § 3-5. Undervisningsressurser til disse blir holdt utenfor beregning av gruppestørrelse 2. Likt som elevtimene holdes også disse undervisningstimene utenfor modellen.

Ordinære undervisningstimer

Under brøkstreken finner man lærerressursene som er benyttet til å gjennomføre undervisningen. I GSI rapporteres antall undervisningsårsverk inn fordelt på 1.-4. trinn, 5.-7. trinn og 8.-10. trinn. I ett undervisningsårsverk er det beregnet 741 timer som benyttes direkte til undervisning for 1.- 4.trinn og 5.- 7.trinn, og 656 timer for 8.-10.trinn.

Timer til oppdeling av samiske språkalternativer og annen målform

Opplæringsloven § 6-2 angir retten til opplæring i samiske språkalternativer. Undervisningstimer som brukes til dette må legges til ordinær undervisning. Det samme gjelder for timer til opplæring i annen målform som reguleres av opplæringsloven § 2-5. I Stjørdal kommune blir det i 2021-22 avsatt 148 timer til denne undervisningen.

3 TALL PÅ LÆRERNORM (GRUPPESTØRRELSE 2)

Tabell 1. Gruppestørrelse 2 for 1.4-trinn pr skole

Skole	Klassetrinn	19/20	20/21	21/22
Elvran skole	1.-4.	10,7	15,0	15,3
Forradal skole	1.-4.	10,1	8,3	6,5
Fossli skole	1.-4.	14,7	13,3	14,1
Halsen barneskole	1-4	15,0	14,2	13,5
Haraldreina skole	1.-4.	14,4	13,3	13,8
Hegra barneskole	1.-4.	15,1	13,5	14
Kvislabakken skole	1.-4.	14,2	15,7	14,7
Lånke skole	1.-4.	15	13,6	15,3
Skatval skole	1.-4.	17,1	15,5	14,0
Skjeldstadmarka skole	1.-4.	14,8	14,4	14,6

Kilde: [Kalkulator for lærernorm \(2019-20 og utover\) \(udir.no\)](#)

Tabellen over viser Stjørdals kommunes måloppnåelse på kravet til lærernorm for 1.-4. trinn de tre siste skoleår. For alle år har kommunen to skoler som ikke når målkravet, men det er variasjon i hvilke skoler dette er år for år.

Tabell 2. Gruppestørrelse 2 for 5.-7.trinn pr skole

Skole	Klassetrinn	19/20	20/21	21/22
Elvran skole	5.-7.	14,5	11,9	14,1
Forradal skole	5.-7.	10,7	15,4	15,7
Fossli skole	5.-7.	19,4	17,7	17,1
Halsen barneskole	5.-7.	19,9	17,9	20,1
Haraldreina skole	5.-7.	18,3	17,9	17,6
Hegra barneskole	5.-7.	18,7	14,2	19,9
Kvislabakken skole	5.-7.	19,8	19,3	21,7
Lånke skole	5.-7.	17,9	20,9	17,1
Skatval skole	5.-7.	18,6	18,1	16,8
Skjeldstadmarka skole	5.-7.	19,4	18,6	13,3

Kilde: [Kalkulator for lærernorm \(2019-20 og utover\) \(udir.no\)](#)

Tabell 5 viser måloppnåelse knyttet til kravet om lærertetthet for 5.-7. trinn i Stjørdal Kommune. For skoleåret 2019/20 var alle skolene innenfor målkravet ved rapportering i GSI-ordningen. Året etter hadde en skole for lav lærertetthet i henhold til krav. For skoleåret 2021/22 har to skoler for lav lærertetthet.

Tabell 3. Gruppestørrelse 2 for 8.-10. trinn pr skole

Skole	Klassetrinn	19/20	20/21	21/22
Halsen ungdomsskole	8.-10.	20,2	18,8	18,2
Hegra ungdomsskole	8.-10.	19,6	17,3	21,3
Stokkan ungdomsskole	8.-10.	20,3	20,5	19,3

Kilde: [Kalkulator for lærernorm \(2019-20 og utover\) \(udir.no\)](#)

For 8.-10. trinn er det en skole i Stjørdal kommune som ikke når kravet til lærertetthet inneværende skoleår. Dette er en forbedring i forhold til året 19/20, da to skoler ikke nådde kravet.

4 REVISORS VURDERING

Ut ifra tallene på oppgitt lærernorm (gruppestørrelse 2) i kapitlet over er revisors samlede vurdering at lærertettheten i skolene Stjørdal kommune i hovedsak nås. Det finnes unntak til dette, men det varierer fra år til år hvilke skoler som ikke når kravet.

Kalkulasjonen av gruppestørrelse 2, indikator for lærernorm, bygger på tall rapportert fra kommunen 1. oktober hvert år. Disse tallene bygger på faktisk situasjon (antall elever, antall undervisningsårsverk osv), og planer for gjennomføring av inneværende skoleår. Vi kan med dette si at kalkulert lærertetthet er et øyeblikksbilde tidlig i et skoleår, og modellen vil være følsom for antallet lærerårsverk tilgjengelig. Det er rimelig å anta at skoleadministrasjonen gjennom året vil oppleve avvik fra planverket som gjør at faktisk gjennomført lærertetthet avviker fra den som er registrert 1. oktober. Eksempel på dette kan være et ikke planlagt fravær hos lærere (eks sykdom), eller tilførsel av lærerressurs.

Beregning av lærertetthet hensyntar ikke spesialundervisning, da beregningene bygger på tall for ordinær undervisning. Målkrav til spesialundervisning er også hjemlet i lovverk, og vil utgjøre krav som kommunen må tilfredsstillere i tillegg til kravet om lærertetthet.

Ut fra tabellene som viser gruppestørrelse 2 over år er det vanskelig å konkludere rundt trender. Det er variasjon i hvilke skoler som når kravet eller ikke. Helt generelt ser det ut til at små skoler, der man har hatt nedgang i elevtall over år, har en større sannsynlighet for at kravet til lærertetthet oppnås. På tiden til rådighet har revisjonen ikke forsøkt å forklare årsak til avvik.

5 VEDLEGG 1

Tabell 4. Oversikt over elevtall pr skole i Stjørdal kommune 2019-22

Skole	År	1.-4. trinn sum	5.-7. trinn sum	8.-10. trinn sum	Sum skole
Elvran skole	2021-22	21	19	0	40
	2020-21	20	19	0	39
	2019-20	19	20	0	39
Forradal oppvekstsenter skole	2021-22	15	21	0	36
	2020-21	19	17	0	36
	2019-20	23	16	0	39
Fosslia skole	2021-22	256	184	0	440
	2020-21	251	176	0	427
	2019-20	242	179	0	421
Halsen barneskole	2021-22	186	186	0	372
	2020-21	193	167	0	360
	2019-20	201	189	0	390
Halsen ungdomsskole	2021-22	0	0	330	330
	2020-21	0	0	334	334
	2019-20	0	0	312	312
Haraldreina skole	2021-22	65	55	0	120
	2020-21	69	55	0	124
	2019-20	67	55	0	122

Hegra barneskole	2021-22	84	91	0	175
	2020-21	89	90	0	179
	2019-20	93	83	0	176
Hegra ungdomsskole	2021-22	0	0	133	133
	2020-21	0	0	135	135
	2019-20	0	0	146	146
Kvislabakken skole	2021-22	80	84	0	164
	2020-21	86	80	0	166
	2019-20	90	88	0	178
Lånke skole	2021-22	175	133	0	308
	2020-21	176	146	0	322
	2019-20	189	156	0	345
Skatval skole	2021-22	136	117	0	253
	2020-21	136	116	0	252
	2019-20	142	115	0	257
Skjelstadmark oppvekstsenter skole	2021-22	65	43	0	108
	2020-21	68	44	0	112
	2019-20	66	35	0	101
Stokkan ungdomsskole	2021-22	0	0	451	451
	2020-21	0	0	436	436
	2019-20	0	0	401	401

Revisjon

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

Fra: Reitan Tor Jakob <Tor.Jakob.Reitan@stjordal.kommune.no>
Sendt: 5. november 2021 19:37
Til: inger.johanne.uthus
Kopi: Paul Ivar Stenstuen
Emne: Anmodning om en skriftlig redegjørelse vedrørende arkiv/arkivering
Vedlegg: Svar til Kosek Trøndelag IKS.pdf

Her er mitt tilsvaer på to saker:

- Bemanningsnormer
- Arkivering/ årsrapporter

1: Vedr bemanningsnormer

Takk for tilsendt rapport, den er veldig interessant og gir en god beskrivelse totalt sett. Det er viktig for meg å slå fast dette først. Vi nesten helt enig i rapportens hovedtrekk.

Men jeg må bemerke at jeg mener god revisjonsskikk er å la den som blir revidert komme med innspill og uttalelser før revisjonsnotatet skrives ferdig og legges i postlista/ arkiveres. Jeg blir bedt om å kommentere et sluttprodukt, og ikke som vanligvis rutinen er en foreløpig rapport hvor den som revideres skal inngå som en del av kvalitetssikringen før slutføring.

Hverken jeg, kommunalsjef eller sektorleder har fått uttalt oss til revisor eller fått notatet til gjennomlesing før det ble utferdiget - det dreier seg om etter mitt skjønn to forhold for å begrunne mitt standpunkt her:

- 1) mulighet for kontradiksjon som er et viktig prinsipp i forvaltningen og
- 2) mulighet for å rette åpenbare faktafeil og unøyaktigheter. Som f eks her som er et utdrag fra rapporten s 5, se **uthevet** som er mine korrekte tilføyelser og **rødt** som er feil i rapporten:

«Kommuneadministrasjonen er organisert i tre nivåer. Kommuneadministrasjonen er organisert i 4 nivåer som før omorganiseringen var i 5 nivåer. Øverst har man kommunedirektøren, Tor Jakob Reitan. Under han er kommunens leveranser delt inn i fire sektorer (områder), Økonomi og finans, Organisasjon og strategi, Velferd og Samfunn. Grunnskolen er på enhetsnivå hvor rektor er enhetsleder og sorteres under avdelingsleder (sektorleder) Ann Kristin Geving, som er underlagt kommunalsjef Velferd, Trude Skjelvan Wikdahl.»

Jeg vil derfor be om at alle feilene blir rettet omgående og at nytt notat sendes ut - her et forslag til nye formuleringer som er korrekt.

«Kommuneadministrasjonen er organisert i 4 nivåer som før omorganiseringen (Vi2030) var i 5 nivåer. Øverst har man kommunedirektøren, Tor Jakob Reitan. Under han er kommunens leveranser delt inn i fire områder, og det er 1: Økonomi og finans, 2: Organisasjon og strategi, 3: Velferd og 4: Samfunn. Grunnskolen er på enhetsnivå hvor rektor er enhetsleder og sorteres under sektorleder Ann Kristin Geving, som igjen er underlagt kommunalsjef Velferd, Trude Skjelvan Wikdahl»

Vi har nå nettopp iverksatt ny organisasjonsstruktur etter vesentlige organisatoriske endringer (Vi2030), og etalering av nye titler og begrep ønsker vi skal være korrekt i alle interne og eksterne dokumenter slik at det blir godt innarbeidet internt og eksternt, og ber om hjelp og støtte til akkurat dette ved å være nøyaktig i dokumenter fra KU. Det står at rapporten er underlagt kvalitetssikring, og jeg ber om at mine

bemerkninger her om påstått brudd på god revisorskikk og faktafeil vennligst legges frem for i rapportens oppgitte to kvalitetssikrere Johannes Nestvold og Tor Arne Stubbe, i tillegg til ansvarlig revisor.

Jeg kan kommentere dette til rapporten:

Jeg er enig i rapportens påpekning av at lærernormsoppfyllelse er et øyeblikksbilde. Hadde målinger blitt foretatt f eks den 15.10., hadde vi nådd lærernorm ved alle skoler. De siste ansettelse etter tilførsel av 14 mill. i sommer kom på plass ca 15.10. i følge min rådgiver. Så vi er ikke bare «hovedsakelig» på lærernorm, men at vi nå «innfris lærernorm» er en konklusjon som står seg, etter mitt ringe skjønn.

I tillegg vil jeg bemerke og tilføye:

Lærernorm skal innfris ved Stjørdal kommune fremover. Det er viktig å presisere at dette er både ledere, Utdanningsforbundet og politisk nivå enige om.

En slik hard prioritering om lærernorminnfrielse får konsekvenser i et knapt budsjett og det betyr at hvis vi nærmer oss grensa, må rektor være rektor f eks kun en dag for uka og undervise resten av dagene - da må sektorleder og rådgiver som har lærerutdanning bli satt inn i undervisning - fordi ingen av oss vil bryte lærernorm og dette er som sagt høyt prioritert. Vi har knappe ressurser som må fordeles i kommunen som helhet. Derfor har vi en buffer der i utdannet personell som i dag ikke underviser og som jeg forutsettes kan settes inn og som må regnes inn, selv om det er krevende å «fordele» alle lærerressurser jevnt til en hver tid ved kommunens skoler.

Jeg synes mine folk er dyktige til å «fintune» dette, noe også revisjonens rapport gir et godt bilde på - knappe ressurser fordeles ganske så optimalt og jevnt utover skolene for å oppnå lærernorm.

2: Arkivering årsrapporter

Se vedlagt notat fra vår faglig dyktige arkivleder, den er gjeldende som mitt svar på spørsmålene og jeg viser også til våre møter om samme sak tidligere.

Til slutt

Jeg håper svarene og tilbakemeldingene er tilfredsstillende og at vi kan avslutte disse sakene som har krevd ressurser i lang tid nå. Så vil jeg minne om at jeg sendte en mail til KU leder 19. oktober vedr noen spørsmål om uklarheter skapt i media som jeg gjerne skulle hatt svar på og fått lukket.

Jeg ber vennligst få en bekreftelse på at mitt tilsvaer her er mottatt.

Med vennlig hilsen
Tor Jakob Reitan
Kommunedirektør

Telefon: 950 51 111
www.stjordal.kommune.no

e-posten og eventuelle vedlegg, og kontakte avsender pr. e-post eller ringe 91 89 77 13. Enhver bruk av informasjonen i sendingen er i et slikt tilfelle ulovlig.

Vi ber om en skriftlig redegjørelse fra kommunedirektøren vedrørende arkiv/arkivering, med særlig vekt på følgende:

- Status mht. eventuelt etterslep i postmottaket.
- Rutiner for saksbehandlerne mht. arkivering av henvendelser mv. som ikke kommer inn via postmottak.
- Drøftingsprotokoller og arkivering. Blir de arkivert?
- Hvilke typer dokumenter anses som ikke-arkivverdig?
 - Anses for eksempel årsrapportene fra skolene som arkivverdige og er de blitt arkivert?

Vi ber om at redegjørelsen er sekretariatet i hende innen 14 dager fra dagens dato.

Med vennlig hilsen

Konsek

KONSEK AS IKS

Paul Stenstuen
Seniorrådgiver
Konsek Trøndelag IKS
800 39 066

www.konsek.no

Kontrollutvalgets års- og møteplan for 2022

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

29.11.2021

Saknr

42/21

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen**Arkivkode** FE - 033**Arkivsaknr** 20/117 - 14

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar det fremlagte forslag "*Kontrollutvalgets årsplan for 2022*" for sin virksomhet i 2022.
2. Kontrollutvalget ber rådmannen merke seg kontrollutvalgets møtedatoer.

Forslag til innstilling til kommunestyret

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan/møteplan til orientering.

Vedlegg

Årsplan 2022 for Stjørdal kontrollutvalg

Politisk møteplan 2022 versjon 2

Svar fra revisor vedrørende avleggelse av revisjonsberetningen for 2021 (68950)

Saksopplysninger

Forslag til kontrollutvalgets møteplan / årsplan for 2022 følger vedlagt denne saken.

Årsplanen for 2022 samler kontrollutvalgets planer for sin virksomhet og er utarbeidet på et overordnet nivå. Planen inneholder derfor ikke en detaljert beskrivelse av kontrollutvalgets virksomhet. Det legges opp til 5 møter i 2022.

Utkast til årsplan må ses på som en skisse over de aktiviteter kontrollutvalget vil ta for seg i løpet av året.

Møteplanen for 2022 slik den er blitt oversendt oss kan ikke gjennomføres uten endringer, se vedlegg og svar fra revisor.

Vurdering

Kontrollutvalget har ikke mange møter i løpet av året. Av hensyn til revisors arbeid og annet som måtte oppstå, bør kontrollutvalget alltid ha rom innenfor planen til å endre datoer samt til å foreta eventuelle nødvendige omprioriteringer.

Årsplanen sendes derfor normalt til kommunestyret til orientering og ikke til vedtak.

Det legges også opp til at kontrollutvalget diskuterer eventuelt opplegg, form og dato for felles orientering for kontrollutvalgene i Værnesregion i 2022.

Saken legges med dette frem for diskusjon i møte.

Års- og møteplan for Stjørdal kontrollutvalg

Aktiviteter/saker	11.02	30.04	10.06	02.09	04.11
Orientering fra kommunedirektøren	X	X	X	X	X
Dialog med ordfører og kommunedirektør	X				
Vedtaksoppfølging		X			
Etterlevelseskontroll			X		
Årsmelding for kontrollutvalget	X				
Budsjett for kontrollutvalget				X	
Revisjonsstrategi				X	
Budsjettkontroll				X	
Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning		X			
Bestilling – forvaltningsrevisjon/ eierskapskontroll		X		X	
Prosjektplan – forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll			X		X
Rapport – forvaltningsrevisjon/ eierskapskontroll					
Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring				X	
Års- og møteplan					X
Felles orienteringer for Værnesregionen					
Virksomhetsbesøk					

Politisk møtekalender Stjørdal kommune

2022

Januar 2022							
Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
52						1	2
1	3	4	5	6	7	8	9
2	10	11	12	13	14	15	16
3	17	18	19	20	21	22	23
4	24	25	26	27	28	29	30
5	31						

Utlevering av erkjenningsgaver 20/1.

Februar 2022							
Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
5		1	2	3	4	5	6
6	7	8	9	10	11	12	13
7	14	15	16	17	18	19	20
8	21	22	23	24	25	26	27
9	28						

Vinterferie 21-25/2. Fylkesting 9-10/3.

Mars 2022							
Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
9		1	2	3	4	5	6
10	7	8	9	10	11	12	13
11	14	15	16	17	18	19	20
12	21	22	23	24	25	26	27
13	28	29	30	31			

F-skap Øk. 31/3 Påskeferie 11/4-19/4.

April 2022							
Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
13					1	2	3
14	4	5	6	7	8	9	10
15	11	12	13	14	15	16	17
16	18	19	20	21	22	23	24
17	25	26	27	28	29	30	

F-skap TR 21-22/4. Fylkesting 27-28/4.

Mai 2022							
Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
17						1	2
18	2	3	4	5	6	7	8
19	9	10	11	12	13	14	15
20	16	17	18	19	20	21	22
21	23	24	25	26	27	28	29
22	30	31					

Øk. Sem 24-25/5.

Juni 2022							
Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
22			1	2	3	4	5
23	6	7	8	9	10	11	12
24	13	14	15	16	17	18	19
25	20	21	22	23	24	25	26
26	27	28	29	30			

Fylkesting 14-16/6.

Juli 2022							
Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
26					1	2	3
27	4	5	6	7	8	9	10
28	11	12	13	14	15	16	17
29	18	19	20	21	22	23	24
30	25	26	27	28	29	30	31

August 2022							
Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
31	1	2	3	4	5	6	7
32	8	9	10	11	12	13	14
33	15	16	17	18	19	20	21
34	22	23	24	25	26	27	28
35	29	30	31				

September 2022							
Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
35				1	2	3	4
36	5	6	7	8	9	10	11
37	12	13	14	15	16	17	18
38	19	20	21	22	23	24	25
39	26	27	28	29	30		

Oktober 2022							
Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
39						1	2
40	3	4	5	6	7	8	9
41	10	11	12	13	14	15	16
42	17	18	19	20	21	22	23
43	24	25	26	27	28	29	30
44	31						

Fylkesting 19-20/10. Høstferie 10-14/10.

November 2022							
Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
44		1	2	3	4	5	6
45	7	8	9	10	11	12	13
46	14	15	16	17	18	19	20
47	21	22	23	24	25	26	27
48	28	29	30				

Kommunal prisutdeling 30/11.

Desember 2022							
Uke	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø
48				1	2	3	4
49	5	6	7	8	9	10	11
50	12	13	14	15	16	17	18
51	19	20	21	22	23	24	25
52	26	27	28	29	30	31	

Fylkesting 14-15/12.

Kommunestyremøter:

27/1 17/2 24/3 28/4 19/5 16/6

8/9 6/10 3/11 24/11 15/12

19/5 – Behandling av årsmelding og regnskap.

16/6 – Saldering budsjett og Strategidokumentet. Start kl 0900.

15/12 – Behandling av Øk. plan 2023-2026

og budsjett 2023. Start kl 0900.

Formannskapet:

20/1 10/2 17/3 7/4 12/5 9/6

1/9 29/9 27/10 17/11 30/11 8/12

12/5 – Behandling av årsmelding og regnskap.

27/10 – Framlegging av Øk. plan 2023-2026 og budsjett 2023.

Økonomiplan og budsjett blir sendt ut med sakspapirene.

30/11 – Behandling av Øk. plan 2023-2026 og budsjett 2023.

Adminstrasjonsutvalg:

10/2 12/5 29/9 8/12

Utvalg Kultur og Levekår:

18/1 8/2 15/3 5/4 10/5 7/6 30/8 27/9 25/10 15/11 6/12

Utvalg Plan og Miljø:

19/1 9/2 2/3 16/3 6/4 27/4 11/5 25/5 8/6 22/6

17/8 31/8 28/9 26/10 16/11 7/12

Gruppemøter:

17/1 24/1 7/2 14/2 14/3 21/3 4/4 25/4 9/5 16/5 6/6

13/6 29/8 5/9 26/9 3/10 24/10 31/10 14/11 21/11 5/12 12/12

Eldreråd, Ungdomsråd, Underutvalg trafiksikkerhet og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne:

17/1 7/2 14/3 4/4 9/5 13/6

29/8 26/9 24/10 14/11 5/12

Kontrollutvalg:

11/2 8/4 10/6 2/9 4/11

Fra: Monica Nordvik Larsen <monica.larsen@revisjonmidtnorge.no>
Sendt: 19. november 2021 14:44
Til: Paul Ivar Stenstuen
Kopi: inger.johanne.uthus; Wenche Holt
Emne: SV: Stjørdal - revisjonsberetning for 2021

Hei

Fristen for revisjonen for å levere revisjonsberetning er 15. april (jfr kommuneloven §24-8) og vi må ha tiden frem til da for å få ferdig revisjonen.

Vi har mange andre oppdrag og attestasjoner som også skal gjennomføres i denne perioden og vi kan derfor dessverre ikke forplikte oss til å avgi revisjonsberetning for Stjørdal kommune tidligere enn dette. Jeg har drøftet dette med fagansvarlig regnskapsrevisor, Wenche Holt som også er kopimottaker av denne mailen.

mvh
Monica Nordvik Larsen
Oppdragsansvarlig revisjon

M +47 90 80 97 33 |Teams

Revisjon Midt-Norge SA, Brugata 2, 7715 Steinkjer
W www.revisjonmidtnorge.no | M +47 907 30 300

Revisjon Midt-Norge SA er sertifisert Miljøfyrtårn. Tenk på miljøet før du eventuelt skriver ut denne e-posten

Fra: Paul Ivar Stenstuen <paul.ivar.stenstuen@konsek.no>
Sendt: fredag 19. november 2021 14:04
Til: Monica Nordvik Larsen <monica.larsen@revisjonmidtnorge.no>
Kopi: inger.johanne.uthus <inger.johanne.uthus@gmail.com>
Emne: SV: Stjørdal - revisjonsberetning for 2021

Det skal selvsagt være den 08.04.22.

Mvh Paul

Fra: Paul Ivar Stenstuen
Sendt: 19. november 2021 13:58
Til: Monica Nordvik Larsen <monica.larsen@revisjonmidtnorge.no>
Kopi: inger.johanne.uthus@gmail.com
Emne: Stjørdal - revisjonsberetning for 2021

Jeg ser av e post fra varaordfører at kommunen har forventning om at kontrollutvalget skal behandle sin uttalelse til årsregnskap/beretning i allerede den 08.04.21. Dette betyr at saken må være ferdig til utsendelse den 1. apr. I tillegg trenger jeg noe tid til saksbehandling av saken.

I praksis bør derfor disse dokumentene samt revisjonsberetningen mv. foreligge den 25. mars. Er dette realistisk?

Eventuelt

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

29.11.2021

Saknr

43/21

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen**Arkivkode** FE - 033, TI - &17**Arkivsaknr** 21/315 - 2

Det fattes ikke vedtak under eventuelt. Dersom utvalget ønsker å treffe et vedtak knyttet til et tema tatt opp i møte må egen sak om dette settes på sakslisten.

Godkjenning av møteprotokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

29.11.2021

Saknr

44/21

Saksbehandler Paul Ivar Stenstuen

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/315 - 3

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget godkjennes.